

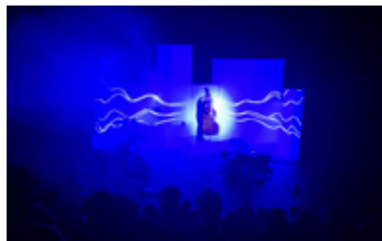

MEERJARENBELEIDSPLAN KUNST EN CULTUUR

2021-2024 STICHTING DE BETOVERING

DE BETOVERDE STAD...

Een stad met een profiel als Den Haag kan niet anders dan een gezond cultureel klimaat voor kinderen bieden. Kunst zet de ramen van geest en hart bij mensen open. Misschien wel een eerste noodzakelijke menselijke voorwaarde voor vrede, recht en kwaliteit van leven. En daar begin je zo vroeg mogelijk mee. Bij zoveel mogelijk kinderen van alle pluimage: uit de Schilderswijk, een Vinexwijk, een expatbuurt en het centrum.

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1:	SAMENVATTING BELEIDSPLAN	4
HOOFDSTUK 2:	BELEIDSPLAN 2021-2024	6
	2.1 ALGEMENE INFORMATIE	6
	2.2 TERUGBLIK OP EN ZELFEVALUATIE VAN DE PERIODE 2017-HEDEN	9
	2.2.1 Ambities versus resultaten	9
	2.2.2 Kwaliteitsprogrammering	11
	2.2.3 Samenwerking en spreiding in de stad	13
	2.2.4 Bedrijfsvoering	15
	2.3 PLANNEN EN ACTIVITEITEN VOOR DE PERIODE 2021-2024	17
	2.3.1 Beproefde uitgangspunten – motivatie	17
	2.3.2 Festivalprogramma	17
	2.3.3 Het publiek (alle kinderen) in de vrije tijd, als uitgangspunt	19
	2.3.4 Internationaal en cultureel divers - zowel in ons publieksbereik als in de programmering	23
	2.3.5 Positionering	25
	2.3.6 Bedrijfsvoering	27
	2.3.7 Wat is er extra nodig?	29
	2.4 BEDRIJFSVOERING 2021-2024	32
HOOFDSTUK 3:	FINANCIËLE GEGEVENS:	35
	3.1 MEERJARENBEGROTING 2021-2024	35
	3.2 BALANS 2017-2018	38
HOOFDSTUK 4	PRESTATIEGEGEVENS: KWANTITATIEVE GEGEVENS OVER ACTIVITEITEN EN BEZOEKERS	39
HOOFDSTUK 5	AANVULLENDE INFORMATIE	40

HOOFDSTUK 1:

SAMENVATTING BELEIDSPLAN

Algemene gegevens van de aanvrager	
Statutaire naam instelling:	Stichting De Betovering
Statutaire doelstelling:	De stichting heeft ten doel het organiseren van activiteiten waardoor kunstuitingen van en voor kinderen en jongeren gestimuleerd en gepresenteerd worden en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Aard van de instelling:	Festival, negendaags, tijdens de herfstvakantie in Den Haag

De Betovering is het jaarlijkse internationale kunstfestival voor de jeugd (2-12 jaar) dat zich afspeelt in Den Haag op bijna alle podia, in de musea, bibliotheken en sinds een paar jaar ook in het breder publiek domein, bijvoorbeeld in winkelgebieden en bij sociaal-maatschappelijke organisaties. De nadruk ligt op de podiumkunsten. Dit negendaags publieksfestival vindt plaats tijdens de herfstvakantie. De doelgroep van het festival is breed samengesteld en omvat kinderen (en hun (groot) ouders) uit alle delen van de stad en regio, uit alle lagen van de divers samengestelde bevolking. De Betovering wil zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd actief en receptief laten genieten van kwalitatief hoogwaardig werk van (deels internationale) professionele kunstenaars, en hen de kracht van de verbeelding laten ervaren. Ze wil hiermee bijdragen aan de ontwikkeling van een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen. Het festival maakt zich er sterk voor dat álle kinderen mee kunnen doen, ook kinderen voor wie bewegen, stilzitten, horen, zien, kaartjes kunnen betalen, de Nederlandse taal verstaan of prikkels verwerken niet vanzelfsprekend is. De Betovering staat aan het roer van een uniek samenwerkingsverband dat ruim 70 Haagse culturele organisaties, maatschappelijke instellingen en bedrijven verbindt.

De kernwaarden van De Betovering zijn:

- Kwaliteitsprogrammering;
- Het publiek (kinderen) in de vrije tijd als uitgangspunt;
- Internationaal en cultureel divers;
- Samenwerking en spreiding in de stad.

Resultaten 2017-2020:

- I) In 2018 15% meer bezoekers dan in 2015 (en 25% meer bezoekers dan in 2014);
- II) In 2018 associeerde 34% van ons publiek zich met een andere nationaliteit dan/naast de Nederlandse. In 2015 was dat nog 20%;
- III) Succesvol nieuwe samenwerkingen aangegaan om ook meer publiek van buiten Den Haag aan te trekken;
- IV) Buitenprogramma doorontwikkeld samen met Stichting Marketing Haagse Binnenstad en DSO;
- V) Culturele Spelen toegevoegd aan het programma;
- VI) Relax-performances toegevoegd aan het programma, met prikkelarme ruimtes en fotoboekjes;
- VII) De interne organisatie versterkt met 0,6 fte en geïnvesteerd in een betere kantooromgeving;
- VIII) Onze landelijke positionering bij vakgenoten de afgelopen jaren enorm versterkt. Daarnaast is onze lokale positionering versterkt bij zowel het publiek (herfstvakantie betekent cultuurvakantie voor álle kinderen) als bij Haagse collega's (erkenning van de centrale en verankerde rol van de Betovering op het terrein van cultuur voor kinderen in de vrije tijd).

Bedrijfsvoering: met de extra structurele subsidie 2017-2020 van de Gemeente Den Haag heeft de Betovering de interne organisatie kunnen versterken. Met beperkte structurele middelen hebben we nagenoeg alle ambities waargemaakt met incidentele financiering, de inzet van vrije tijd en zo nodig met eigen vermogen. De Betovering heeft eind 2018 een eigen vermogen van ca €60.000.

Totalen	2017	2018	2019	2020
Activiteiten	548	609	550	550
Bezoekersaantallen	20.777	26.263	26.500	26.500

AMBITIES

Standvastig aan het roer van een goed functionerend samenwerkingsverband met hoge kwaliteitsstandaarden, een breed publieksbereik en met de blik op de horizon, gaan we vol vertrouwen de nieuwe beleidsperiode in.

In de afgelopen jaren is De Betovering uitgegroeid tot het toonaangevende festival dat de kunsten een plaats geeft in het persoonlijke en sociale leven van heel veel kinderen. Om die belangrijke rol ook in de toekomst te vervullen kiezen we in de komende jaren voor het sterker maken van ons fundament rekening houdend met een veranderende omgeving: we verhogen onze interne kwaliteitsstandaarden op terreinen als duurzaamheid, fair practice en diversiteit. Standaarden die mogen worden verwacht bij een festival van deze omvang, kwaliteit en waarde.

In de periode 2021-2024 blijft De Betovering trouw aan haar kernwaarden. We gaan verder met programmaonderdelen die zich de afgelopen jaren bewezen hebben en gerealiseerd zijn met extra projectfinanciering, vrije tijd en zo nodig eigen vermogen: de Culturele Spelen, de relax-performances en de buitenprogrammering. Het vinden van projectfinanciering hiervoor blijkt lastig. Dat heeft te maken met de meerduidigheid van deze, verder op vele fronten succesvolle, programma's die zich niet in één hokje laten vangen. De Culturele Spelen ontschotten educatie vs. participatie, en de buitenprogrammering ontschot kunst in de openbare ruimte vs. commerciële activiteit. Bovendien zijn de programma's structureel geworden. Structurele financiering is hier passend. De gestegen kosten voor huisvesting en de online marketing zijn structureel. We willen daarnaast een stap maken richting een eerlijke honorering en ontplooiingskansen van onze medewerkers om gezond de toekomst in te gaan. Daarom vragen we de gemeente en het rijk (FPK) om, naast de huidige ondersteuning, ook een deel van onze investeringen van de afgelopen jaren structureel te erkennen in de volgende planperiode.

Binnen ons onderscheidend vermogen willen we ook ruimte voor experiment en ontwikkeling.

De wereld om ons heen verandert. We willen, daar waar we dat nodig vinden, onderzoek doen naar de beste rol voor ons en in actie kunnen komen: in het belang van het festival zelf en/of van onze omgeving. Bijvoorbeeld:

- We willen meer cultureel divers programma-aanbod gaan aanjagen d.m.v. het programma 'Andere helden, nieuwe verhalen'. We willen jaarlijks drie nieuwe verbindingen leggen. Voor elke verbinding is er een budget van €5.000,- waarvan minimaal 80% werkbudget voor de makers is, en maximaal 20% overhead.
- We willen ook aan de slag met de adviezen die eind 2019 uit de duurzaamheidsscan komen en onze internationalisering gaan verduurzamen d.m.v. het compenseren van meerkosten van duurzaam vervoer, gezelschappen laten doorspelen in de regio en het faciliteren en aanjagen van artistieke uitwisseling tussen Nederlandse gezelschappen en gezelschappen uit het buitenland.
- We organiseren de *Internationale Showcase* en werken mee aan het realiseren van de *Oktober Kindercultuurmaand*. Voor deze twee onderdelen vragen en gebruiken we geen middelen van de gemeente, maar, daar waar nodig, van het rijk. Omdat de kosten van deze activiteiten nog onzeker zijn, en hiervoor geen middelen van de gemeente worden gevraagd, zijn deze activiteiten niet in de begroting 2021 opgenomen. De Haagse podia en bezoekers plukken wel de vruchten van deze activiteiten door het verrijkte aanbod en de sterkere publiciteit. Een versterkte landelijke positionering draagt ook bij aan het imago en de bekendheid van het festival bij potentiële sponsors, private fondsen en andere stakeholders.

Van de extra benodigde middelen vragen we € 59.000 aan bij de gemeente

Binnen de gesubsidieerde Haagse cultuursector behoren we tot de kleine instellingen. Met een bescheiden structureel subsidiebedrag leveren we erg veel aan de stad. We zijn ons ervan bewust dat we, met deze aanvraag, procentueel behoorlijk meer vragen. Op een relatief klein bedrag is elke verhoging echter al snel een procentueel grote. Inclusief deze extra subsidie is in 2021 het aandeel structurele gemeentelijke subsidie 31% van de totale inkomsten. De organisatie heeft in het verleden de noodzakelijke ontwikkeling van het festival met incidentele gelden en vrije tijd gefinancierd. We hopen dat dat niet tegen, maar vóór ons werkt. We zijn een toonaangevend festival geworden en een autoriteit binnen de podiumkunsten voor de jeugd. Het is nu tijd om uit de financiële marge te treden en om de structurele financiering te matchen met de statuur die we hebben. We vragen de gemeente daarom om de omvang van de huidige aanvraag te beoordelen in relatie tot de totale exploitatiekosten en tot de output en positie van het festival.

Totalen	2021	2022	2023	2024
Activiteiten	550	550	550	550
Bezoekersaantallen	26.500	26.500	26.500	26.500

HOOFDSTUK 2:

BELEIDSPLAN 2021-2024

2.1 ALGEMENE INFORMATIE

Algemene gegevens van de aanvrager	
Statutaire naam instelling:	Stichting De Betovering
Statutaire doelstelling:	De stichting heeft ten doel het organiseren van activiteiten waardoor kunstuitingen van en voor kinderen en jongeren gestimuleerd en gepresenteerd worden en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Aard van de instelling:	Festival, negendaags, tijdens de herfstvakantie in Den Haag
Bezoekadres:	Van Limburg Stirumstraat 41
Postcode en plaats:	2515 PA Den Haag
Postadres:	Van Limburg Stirumstraat 41
Postcode en plaats:	2515 PA Den Haag
Telefoonnummer:	070 - 364 22 02
Email:	info@debetovering.nl
Website:	http://www.debetovering.nl

Contactpersoon voor de subsidieaanvraag	
Naam contactpersoon:	Suzanne Verboeket
Functie contactpersoon:	Directeur
Telefoonnummer contactpersoon:	070 -364 22 02 / 06 - 29 02 60 09
Email contactpersoon:	s.verboeket@debetovering.nl

Financiële gegevens aanvrager	
IBAN bankrekeningnummer:	NL29 INGB 0008 7121 35
Ten name van:	Stichting De Betovering, Den Haag
Fiscaal nummer:	NL 809188776 B01

Rechtsvorm	
Rechtsvorm (stichting, vereniging):	Stichting
Jaar van oprichting:	2000
Inschrijving Kamer van Koophandel te:	Den Haag
KvK nummer:	27189663

Huidige samenstelling directie/dagelijkse leiding (incl. zakelijk/artistiek leider indien van toepassing)

Naam:	Functie:	In functie sinds:	Termijn Benoeming:
Suzanne Verboeket	Directeur	2005	Zzp, jaarcontracten

Huidige samenstelling Bestuur

Naam:	Functie:	In functie sinds:	Termijn Benoeming:	Treedt af op:
Anja Overhoff van der Lem	Voorzitter	10-09-2015	3 jaar, herbenoembaar voor 3 jaar	10-09-2021
Maurice Haak	Vice-voorzitter	18-09-2014	3 jaar, herbenoembaar voor 3 jaar	18-09-2020
Jan Helderman	Penningmeester	12-02-2013	3 jaar, niet herbenoembaar	12-02-2022
Fouzia Outmany	Overige leden	28-06-2018	3 jaar, herbenoembaar voor 2x3 jaar	28-06-2021
Michiel Hendrix	Overige leden	28-06-2018	3 jaar, herbenoembaar voor 2x3 jaar	28-06-2021
Shervin Nekuee	Overige leden	28-06-2018	3 jaar, herbenoembaar voor 2x3 jaar	28-06-2021

Gevraagd subsidiebedrag voor de periode 2021-2024

Totale omvang jaarlijkse exploitatie (2021):	€ 555.000
Gevraagde jaarlijkse structurele bijdrage van de gemeente voor 2021-2024:	€ 172.000
Gesubsidieerd in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020 van de gemeente Den Haag?	ja, met een bedrag van € 112.933 (peiljaar 2019 inclusief trend)

Ondertekening

Hierbij verklaart de ondertekende, daartoe statutair bevoegd, dit formulier naar waarheid en zonder voorbehoud te hebben ingevuld.

Naam:	Suzanne Verboeket
Functie:	Directeur
Datum:	20-Nov-19
Plaats:	Den Haag
Handtekening:	

2.2 TERUGBLIK OP EN ZELFEVALUATIE VAN DE PERIODE 2017-HEDEN

De Betovering is het jaarlijkse internationale kunstfestival voor de jeugd (2-12 jaar) dat zich afspeelt in Den Haag op bijna alle podia, in de musea, bibliotheken en sinds een paar jaar ook in het breder publiek domein, bijvoorbeeld in winkelgebieden en bij sociaal-maatschappelijke organisaties. De nadruk ligt op de podiumkunsten. Dit negendaags publieksfestival vindt plaats tijdens de herfstvakantie. De doelgroep van het festival is breed samengesteld en omvat kinderen (en hun (groot)ouders) uit alle delen van de stad en regio, uit alle lagen van de divers samengestelde bevolking. De Betovering wil zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd actief en receptief laten genieten van kwalitatief hoogwaardig werk van (deels internationale) professionele kunstenaars, en hen de kracht van de verbeelding laten ervaren. Ze wil hiermee bijdragen aan de ontwikkeling van een zo breed mogelijk samengestelde groep kinderen. Het festival maakt zich er sterk voor dat alle kinderen mee kunnen doen, ook kinderen voor wie bewegen, stilzitten, horen, zien, kaartjes kunnen betalen, de Nederlandse taal verstaan of prikkels verwerken niet vanzelfsprekend is. De Betovering staat aan het roer van een uniek samenwerkingsverband dat ruim 70 Haagse culturele organisaties, maatschappelijke instellingen en bedrijven verbindt.

De kernwaarden van De Betovering zijn:

- Kwaliteitsprogrammering;
- Het publiek (kinderen) in de vrije tijd als uitgangspunt;
- Internationaal en cultureel divers;
- Samenwerking en spreiding in de stad.

Deze kernwaarden zijn onderling verbonden. In paragraaf 2.2 worden de ambities versus de resultaten beschreven en wordt aandacht gegeven aan de eerste en laatste kernwaarde. De andere twee kernwaarden worden in paragraaf 2.3 behandeld.

Met de extra structurele subsidie 2017-2020 van de Gemeente Den Haag heeft de Betovering de interne organisatie kunnen verstevigen. Daarnaast hebben we, trouw blijvend aan ons artistieke profiel, de omvang van onze programmering in de hele stad, ook in de wijken, kunnen laten groeien. We hebben meer, en meer divers publiek bereikt en nieuwe verbindingen gelegd.

2.2.1 Ambities versus resultaten

In het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 beschreven we onze ambities: trouw blijven aan onze kernwaarden, doorgaan op de ingeslagen weg, en daarnaast:

- I) De kernprogrammering en publieksbereik gedoseerd verder laten groeien. Dit is gerealiseerd. Ook de programmering in de wijken is versterkt. Het aantal bezoekers was in 2018 ruim 15% hoger dan in het referentiejaar 2015. Ook de blijvende inzet op een divers samengestelde groep kinderen wierp zijn vruchten af. In 2018 associeerde 34% van ons publiek zich met een andere nationaliteit dan/naast de Nederlandse. In 2015 was dat nog 20%. We zijn er weer beter in geslaagd om ons doel te bereiken om zoveel mogelijk kinderen in hun vrije tijd te laten genieten van kwalitatief hoogwaardige kunsten.
- II) Extra in te zetten op, en samen te werken voor, het aantrekken van meer publiek van buiten Den Haag. Ook als de herfstvakantie voor een deel van Nederland anders valt, overlappen de weekenddagen. Het is ons gelukt om vanaf 2017 samen te werken met KijkUit voor de installatie van de kinderjury van de Z@pp Theaterprijs, waardoor we ons landelijk konden profileren bij publiek en vakgenoten. Samen met The Hague Marketing Bureau zijn we vanaf 2018 Den Haag landelijk gaan positioneren als de stad waar je in de herfstvakantie moet zijn als je kinderen hebt. We bouwden in 2017 de nieuwe website, en vanaf 2018 is meer geïnvesteerd in online marketing. Het aantal bezoekers van buiten Den Haag is aanzienlijk gestegen. Met name onze regionale functie is versterkt.
- III) Doorontwikkeling van het buitenprogramma. Het is gelukt om de organisatorische verantwoordelijkheid van het straattheater te verleggen naar de Stichting Marketing Haagse Binnenstad en tóch zelf de artistieke verantwoordelijkheid te behouden. De financiële verantwoordelijkheid wordt 50/50 gedeeld met de winkeliers in de Haagse Binnenstad. In 2018 is het straattheatergebied eenmalig uitgebreid door samenwerking met de ondernemers van Het Plein en de Lange Poten, die dit financierden vanuit een compensatieregeling van de gemeentelijke Dienst Stedelijke Ontwikkeling i.v.m. de aanstaande verbouwing van het Binnenhof. Daarnaast hebben we in het kader van de wijkprogramma's ook straattheater kunnen programmeren in Escamp en in de Schilderswijk. Hierdoor is De Betovering, ook voor (nog) niet-publiek voelbaar en bereikbaar.
- IV) De interne organisatie verstevigen. De hiervoor gehonoreerde extra 0,5 fte was noodzakelijk om onder gezonde werkomstandigheden op het niveau van 2015 te kunnen blijven functioneren. We hebben stappen kunnen zetten om de overbelasting van individuen en de kwetsbaarheid van de organisatie aan te pakken. Ook hebben we geïnvesteerd in een betere kantooromgeving. Daardoor heeft het festival nu een steviger fundament.

Kengetallen ambities versus resultaten

	Ambitie 2017 t/m 2020 na subsidiebesluit	Gerealiseerd in 2017	Gerealiseerd in 2018
Fte organisatie	2,3	2,4	2,4
Bezoekers	22.850	20.777*	26.263
Aantal voorstellingen	214	295	324
Aantal workshops e.o.	209	253	285
Aantal locaties	50	53	53
Internationale unieke producties	14	18	19
Internationale uitvoeringen	59	93	93
festival-centra	3	5	4**

* De Betovering 2017 was een uitzonderlijk warme editie (gemiddeld bijna 8 graden hoger dan normaal). Dit heeft de binnenprogrammering niet geholpen, maar er waren hierdoor wel beduidend meer bezoekers voor het buitenprogramma dan normaal, die in deze telling niet worden meegenomen.

** In 2018 vier centra plus een alternatief dagprogramma in Theater de Vaillant in de Schilderswijk. In 2019 vijf centra plus alternatief dagprogramma in Theater de Vaillant.

Een blik op de ontwikkeling van de Betovering in cijfers

	2012	2014	2016	2018	groei in 4 jaar
Aantal bezoekers binnenprogrammering	17583	21072	24302	26263	25%
aantal bezoekers straattheater *	PM	PM	PM	PM	
Aantal kinderen	11413	14038	15091	17509	25%
Aantal volwassenen	6170	7441	9211	8754	18%
Gemiddeld aantal bezoeken	2,6	2,3	2,3	2,7	17%
Aantal locaties	38	48	52	53	10%
Aantal programmaonderdelen **	247	365	513	609	67%
Voorstellingen	140	196	263	324	65%
Workshops en overige activiteiten	107	168	250	285	70%
Internationale producties	16	14	20	19	36%
Internationale speelbeurten	51	57	88	93	63%
Bezetting	81%	79%	79%	81%	3%
Niet-Nederlandse achtergrond	2975	4004	5346	8929	123%
waarvan een niet-westerse achtergrond	2064	1896	3159	4202	122%
Waarvan een westerse achtergrond	911	2107	2187	4727	124%
Van buiten de gemeente Den Haag	6179	7586	8749	11293	49%
Komt buiten de Betovering nooit met kinderen in een theater		1475	1215	1576	7%
Komt buiten de Betovering 0-2 keer per jaar met kinderen in een theater		11800	11665	12606	7%
Komt buiten de Betovering nooit met kinderen in een museum		2107	2187	1576	-25%
Komt buiten de Betovering 0-2 keer per jaar met kinderen in een museum		10747	10693	10505	-2%

* Het aantal bezoekers aan het straattheater is moeilijk meetbaar. Het aantal mensen dan toevallig aanwezig is in het straattheatergebied, en daar geconfronteerd wordt met het straattheater is natuurlijk enorm groot. Het deel dat vervolgens blijft staan om te kijken is iets kleiner, maar nog steeds groot. Het aantal autonome bezoekers dat echt actief op zoek gaat naar het straattheater is weer kleiner. We weten dat sommige mensen bij de Betovering enkel het gratis straattheaterprogramma zoeken, en we weten dat veel Betoveringbezoekers hun betaald bezoek combineren met 'ook het straattheater opzoeken'.

We zijn de afgelopen periode trouw gebleven aan onze kernwaarden en zijn doorgegaan op de ingeslagen weg. Daarnaast zijn ook nieuwe, voor de ontwikkeling van het festival belangrijke en uiteindelijk succesvolle programmaonderdelen toegevoegd, zoals de Culturele Spelen en de relax-performances die we later zullen toelichten. Om de kernprogrammering te verstevigen is het festival gecompriemd naar negen dagen; de (vaak rustige) laatste zondag van het festival is komen te vervallen. Sindsdien wordt het festival afgesloten met een centraal slotfeest op zaterdagavond, waar kinderen én hun creaties uit alle festivalcentra bijeenkomen. Op deze manier verbinden we de activiteiten en mensen uit de verschillende stadsdelen met elkaar. Onze lokale positionering is verstevigd bij zowel het publiek (herfstvakantie betekent cultuurvakantie voor alle kinderen) als Haagse collega's (erkenning van de centrale en verankerde rol van de Betovering op het terrein van cultuur voor kinderen in de vrije tijd). Tot slot is onze landelijke positionering bij vakgenoten de afgelopen jaren enorm versterkt, waarover meer in de positioneringsparagraaf 2.3.5.

Van de in de subsidieaanvraag 2017-2020 extra aangevraagde onderdelen, is alleen 'interne organisatie versterken van 1,8 naar 2,3 fte', gehonoreerd. Met de gemeente zijn de ambities daarop bijgesteld naar de 'interne organisatie verstevigen, overige zaken consolideren op het niveau van 2015, trouw blijvend aan de kernwaarden en mits mogelijk, met externe financiering, toch doorontwikkelen'. Met beperkte structurele middelen hebben we nagenoeg alle ambities waargemaakt met incidentele financiering, de inzet van vrije tijd en zo nodig met eigen vermogen.

Bij het team leefde de persoonlijke urgentie om door te ontwikkelen en het festival naar een hoger niveau te tillen. We voelden die verantwoordelijkheid ook richting ons publiek. De doorgezette onderdelen waren belangrijk voor de ontwikkeling van het festival. Ook waren er externe kansen die we niet wilden en konden laten liggen. Het bestuur heeft haar goedkeuring aan deze ontwikkelingen, mede in het kader van fair practice, gegeven omdat het ook de ontwikkeling en groei van de medewerkers bevorderde en bijdroeg aan het enthousiasme van het team. We zijn ervan overtuigd dat we de Haagse kinderen en het Haagse culturele veld een grote dienst bewezen hebben, door niet al die jaren op het niveau van 2007 te zijn blijven functioneren, maar te zijn blijven doorontwikkelen en groeien. We voelden een noodzaak tot enige burgerlijke ongehoorzaamheid naar onze subsidiegever die verdere groei niet als doel stelde. We beseffen dat we met deze keuzes onszelf in de positie gebracht hebben waarbij de werkdruk van het team en een eerlijke honorering opnieuw onder druk zijn komen te staan. We deden dit desalniettemin toch, vertrouwend op eerdere ervaringen dat essentiële investeringen zich in een latere fase duurzaam uitbetalen. Dergelijke beslissingen hebben ons ook in de positie gebracht waarin we ons nu bevinden: De Betovering is enerzijds een festival dat vrijwel heel Den Haag verbindt en tot diep in de wijken komt, en tegelijkertijd een toonaangevend kunstfestival voor de jeugd in het Nederlandse theaterbestel, wat op meerdere manieren landelijk als zodanig erkend wordt door vakgenoten. Hier profiteren de kinderen en podia van. Daar zijn we trots op. We blijven ons er sterk voor maken dat onze ontwikkeling ook door de gemeente structureel bij de subsidietoekenning erkend wordt.

2.2.2 Kwaliteitsprogrammering

Artistiek profiel. De organisatie van De Betovering is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de programmering. Kwaliteit kan zich uiten in vakmanschap en zeggingskracht in de speelstijl, thema-behandeling, vormgevingskeuzes, integratie van disciplines en meer. Wij kiezen voorstellingen waarbij kinderen niet louter meer van hetzelfde krijgen, maar verwachtingen gedoseerd overtroffen of onderuit worden gehaald, waarbij kinderen verleid worden tot een lichte inspanning en daar veel voor terugkrijgen. Deze producties zijn bij voorkeur een beetje schurend, verrassend of verheffend door de thematiek, de mate van abstractie, wonderlijke of gekke verhalen of vondsten. Hiermee wordt een beroep gedaan op de verbeeldingskracht van kinderen, leren ze over theaterconventies en ontwikkelen zich voorkeuren en meningen. We blijven toetsen, middels enquêtes en gesprekken, of wat we met onze programmering ambiëren ook daadwerkelijk bij ons publiek aankomt. Het publiek beoordeelde de programmering in 2018 met een 8,6.

Jonge cultuurbezoekers. Natuurlijk moet het merendeel van de jonge, soms beginnende, cultuurbezoekers zich kunnen verhouden tot het programma. Met welk publiek en welk aantal bezoekers kan een voorstelling communiceren? Die vraag nemen we steeds mee in onze beslissingen. Eenvoudig is dat niet altijd. De doelgroep kinderen is weliswaar minder divers in culturele ervaring dan volwassenen, toch zijn het kinderen met verschillende achtergronden. Niet de positionering of de leeftijd van de makers, noch de mate waarin een voorstelling interessant is voor vakgenoten, noch het verschijningsjaar van een voorstelling, maar de verwachte impact op ons publiek is onze leidraad.

Andere landen. Het accent ligt, vanwege de taal, op producties uit Nederland en België. In de afgelopen jaren zijn ook steeds meer voorstellingen uit andere landen geprogrammeerd waarbij het gesproken woord niet of van ondergeschikt belang is. Deze voorstellingen worden niet alleen bovengemiddeld goed bezocht, maar geven het festival ook een artistieke meerwaarde. Internationaal aanbod is gemaakt binnen andere kunstwerelden en/of culturen en vertoont soms een bijzondere aanpak of heeft een atypische uitwerking op het (jonge) publiek. Juist deze invalshoeken onderschrijven onze programmeringsdoelstellingen. Dit draagt bij aan onze kwaliteitsontwikkeling en aan die van de

DELEGATES:

DANKE, DAS WAR'S! 3 TAGE DE BETOVERING FESTIVAL. VIEL GESEHEN, VIEL GELERNT, AM ENDE SOGAR HIPHOP ALDUS EEN BETOVERING DELEGATE VAN HET STARKE STÜCKE-FESTIVAL OP SOCIAL MEDIA, DEZE DELEGATE BOEKTE OOK, EEN WEEK NA HET FESTIVAL 2019, EEN GEZELSHAP DAT ZE BIJ ONS ZAGEN, OM IN ENKELE STEDEN IN DUITSLAND TE KOMEN SPELEN

IK WIL JULLIE NOG BEDANKEN VOOR HET FEIT DAT IK BIJ HET DELEGATE PROGRAMMA MOCHT ZIJN. DE DAG WAS VOOR MIJ ERG WAARDEVOL EN DOOR DE GESPREKKEN DIE IK VOERDE EN HOORDE EN DE VOORSTELLINGEN DIE IK ZAG, HEB IK ZOVEEL GELEERD OVER WAAR IK ALS MENS EN ALS IMPRESARIAAT STA, WAT IK WIL UITDRAGEN EN WAAR IK NAARTOE WIL. HEERLIJK OM EEN DAGJE NIET BEZIG TE ZIJN MET ACQUISITIE, MAAR MET MIJN ZINTUIGEN OPENZETTEN EN ALLE INDRIKKEN LATEN BINNENSTROMEN. DUS, DANK JULLIE WEL EN IK HOOP DAT IK VOLGEND JAAR WEER BIJ HET DELEGATE PROGRAMMA MAG ZIJN. ALDUS EEN BETOVERING DELEGATE VAN EEN NEDERLANDS IMPRESARIO WAARMEE WAS AFGESPROKEN DAT ZE OOK DEEL KON NEMEN MITS ZE NIET ACQUIREERDE

THANKS FOR BEING SO GENEROUS WITH YOUR TIME IN SHOWING ME AROUND THE FESTIVAL AGAIN. I ENJOYED TOUT PETIT SO MUCH I HAD TO GO BACK THIS MORNING FOR ONE MORE TRIP BEFORE I CAME UP TO AMSTERDAM! IT WAS GREAT TO SEE YOU, AND ENJOY ONE OF MY FAVORITE FESTIVALS! I HOPE THE REST OF THE WEEK GOES REALLY WELL. I'M LOOKING FORWARD TO SEEING HIP HOP HOORAY ON WEDNESDAY ALDUS EEN BETOVERING DELEGATE VAN BAM BROOKLYN PER MAIL, DEZE DELEGATE VERTELDE OOK DAT HIJ TWEE GEZELSHAPPEN DIE HIJ VORIG JAAR BIJ ONS GEZIEN HAD, DIT JAAR GEPROGRAMMEERD HAD IN ZIJN THEATER IN BROOKLYN

deelnemende podia. Voor veel podia is De Betovering vrijwel de enige gelegenheid om internationaal aanbod te kunnen laten zien. Verblijfskosten van de internationale gezelschappen worden door De Betovering gedragen en de overige kosten worden met de locatie gedeeld. Tijdens het festival is het regelmatig ook mogelijk om internationale producties tussen de Haagse locaties te laten reizen, dit is landelijk redelijk uniek en maakt het, door de met meerderen gedeelde reiskosten, financieel nog aantrekkelijker voor theaters om hiervoor te kiezen.

Programmeren op en met vijftig locaties. Wij bezoeken erg veel jeugdtheater en -dans zodat we een duidelijk beeld hebben van de ontwikkelingen en weten wat we willen programmeren. De Betovering werkt samen met de locaties (theaters, musea, bibliotheken en buitengebieden) bij het samenstellen van het programma. Een voorstelling of workshop kan alleen in het programma worden opgenomen als zowel de betreffende locatie als De Betovering erachter staan. Beide partijen hebben aldus een vetorecht bij de programmering. Uitkoopsommen en recettes worden in de regel gedeeld tussen De Betovering en de locatie, waardoor beide partijen een belang hebben bij het inzetten van hun programmeringskennis, ervaring met publieksmotivaties, en hun marketingapparaat. De Betovering is, als organisator en eigenaar van het festival, eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en de samenhang van de programmering.

Drempelvrees. We vinden het belangrijk om soms ook voorstellingen te programmeren die wél inhoudelijk voldoen aan ons programmeringsprofiel, inclusief de verwachte publieksimpact, maar waarvan we verwachten dat (nog) maar een klein publiek het aandurft om hier naartoe te gaan. Zoals de dansvoorstelling 9/Neuf van Cas Public (Ca) i.s.m. De Kopergietery, waarbij de dove danser Kai als uitgangspunt is genomen, en het publiek, net als Kai, Beethovens muziek hoort zoals een slechthorende die hoort. We geloven erin dat de enthousiaste reacties van de bezoekers die het wél zagen of gaan zien, ons andere publiek, en de podia, helpen om in de toekomst wat meer gedurfde keuzes te maken.

Professionals. Steeds meer professionals bezoeken het festival, ook uit het buitenland. Zij zijn bij ons als publieksfestival in feite geen doelgroep. We ervaren hun bezoek echter als een (internationale) erkenning van de kwaliteit van onze keuzes. Bovendien worden de inhoudelijke gesprekken, ook met de programmeurs van onze locaties, door hen verrijkt. Voorstellingen door hen gezien bij de Betovering leveren regelmatig speelbeurten op in het buitenland tot in New York en Cairo. Voor een aantal makers is het daarom interessant om bij ons mogelijkwijs gezien te worden door (internationale) programmeurs, wat maakt dat het ons net iets vaker lukt om 'dat ene' gezelschap wél te kunnen boeken binnen onze beschikbare budgetten en dagen. Dat draagt bij aan de kwaliteit van het festival waar de kinderen profijt van hebben. De aanwezigheid van professionals draagt zo bij aan wat wij voor kinderen kunnen betekenen.

2.2.3 Samenwerking en spreiding in de stad

Samenwerken, spreiding en verankering in de stad, dat zit in ons DNA. We geloven in krachtenbundeling, het binden van verschillende partijen en mobiliseren in dienst van het geheel. Daarbij zoeken we naar - soms niet voor de hand liggende - partners, die eenzelfde (sub)doel voor ogen hebben en met wie we samen cultureel kunnen ondernemen om tot een versterking te komen in programma, publiciteit, financiën of uitstraling. De Betovering voert binnen dit vruchtbare collectief de samenwerking aan, stuurt, bewaakt, programmeert, organiseert, zorgt en stimuleert. Via factsheets houden we partners betrokken en op de hoogte van de gezamenlijke focus en successen. Door de intensieve, langdurige samenwerkingsverbanden is De Betovering in de herfstvakantie tot in de vezels van de stad voelbaar.

We programmeren bij en met ruim vijftig theaters, musea, bibliotheken, ondernemers in winkelgebieden en organisatoren van wijkevenementen, en sociaal-maatschappelijke organisaties zoals Vadercentrum Adam, verspreid door heel Den Haag. Dit beïnvloedt de omvang, kwaliteit en diversiteit van onze programmering, de marketingkracht en daarmee de omvang en diverse samenstelling van ons publiek op positieve wijze. Hierdoor kunnen we beter, slimmer en ondernemender programmeren. De Betovering weet steeds beter te voorspellen welke producties ons publiek op de door ons gewenste manier aanspreken, welke het meest geschikt zijn voor welke locatie en hoeveel publiek erop afkomt. Tegelijkertijd voeden de deelnemende theaters en musea ons met waardevolle input. Elk programmaonderdeel programmeren we op de meest passende plaats.

Bij de programmering zoeken we naar overlappende ambities van het betreffende podium en De Betovering, zowel inhoudelijk als doelgroepgericht. De Betovering doet de podia programmeringsvoorstellen waaruit het podium kiest. Deze werkwijze hanteren we ook met Stichting Marketing Haagse Binnenstad voor het straattheater. De programmering in de musea en het Filmhuis gaat veelal juist andersom. Zij doen ons een voorstel waar wij uit kiezen. Incidenteel vraagt een podium óns om een bepaalde voorstelling in overweging te nemen, bijvoorbeeld Het Nationale Theater dat graag ook een NTJong-voorstelling in eigen huis tijdens het festival wil laten zien. Of een podium dat die ene bijzondere voorstelling in huis wil hebben die normaliter niet haalbaar is, maar tijdens De Betovering wél zou kunnen, vanwege een lager financieel risico en meer publiciteit. Deze voorstellen halen de programmering als zij in ons artistiek profiel passen en het totale programma in balans blijft.

LOCATIE - EN PROGRAMMAPARTNERS Inhoudelijk, financieel & publicitaire samenwerking

Podia
 Theater aan het Spui
 Koninklijke Schouwburg
 Korzo Theater
 Laaktheater
 Kooman's Poppentheater
 Theater Dakota
 Theater Ludens
 Theaterschool Rabarber
 Zuiderstrandtheater
 Atrium
 Filmhuis
 De Nieuwe Regentes
 Theater de Vaillant
 Havenhoofd Zuiderstrand
 Vadercentrum Adam

Bibliotheken
 Bibliotheek Centrum
 Bibliotheek Escamp
 Bibliotheek Haagse Hout
 Bibliotheek Laakkwartier
 Bibliotheek Nieuw Waldeck
 Bibliotheek Scheveningen
 Bibliotheek Segbroek
 Bibliotheek Transvaalkwartier
 Bibliotheek Wateringse Veld
 Bibliotheek Leidschenveen
 Bibliotheek Ypenburg
 Bibliotheek Loosduinen
 Bibliotheek Bomenbuurt
 Bibliotheek Schilderswijk

Musea en galeries
 Gemeentemuseum
 Grafische Werkplaats
 Haags Historisch Museum
 Museum Meermano
 Nationaal Archief
 Panorama Mesdag
 Mauritshuis
 Museum Beelden aan Zee
 Muzee Scheveningen
 Museum de Gevangenpoort

Straattheater locaties
 Grote Marktstraat
 Spuijstraat
 Vlamingstraat
 Passage
 Lange Poten
 Het Plein
 De Grote Markt
 Spuiplein
 Heeswijkplein*
 Leyweg*

Overige workshoplocaties
 Koninklijk Conservatorium
 Koorenhuis
 Aight (Haag Hip Hop Centrum)
 Muziekacademie Den Haag
 Nederlands Dans Theater
 Boekhandel van Stockum
 Nest
 New Dance Center
 Boulevard Scheveningen
 Kilkenny School of Irish
 Dance
 Zaal 3 (Theater aan het Spui)

**SAMENWERKINGS-
PARTNERS 2018**

TOELICHTING
 De in dit overzicht genoemde partners zijn enkel organisaties en instellingen die zelf een bijdrage doen (in geld en/of menskracht) aan het festival. Medewerkers, gezelschappen en andere instellingen / organisaties die een vergoeding ontvangen (ook wanneer hier een korting op wordt gegeven door de betreffende organisatie of persoon) zijn om deze reden niet opgenomen in dit overzicht.

SOCIALE PARTNERS
Gezamenlijke doelgroepenbenadering

Partners bijzonder gewenst publiek - (verkoopelende) organisaties

Voedselbank	Centrum de Barrio
Centrum voor Jeugd en Gezin	Treffpunt Vliethege
Den Haag in Transactie	Avrasya
Ooievaarspas	Jeugdwerk SamSam
Stichting MOOI	IMC Weekendschool
Stadsdeel Centrum	Burendag Leyweg
Stadsdeel Escamp	Escamp Festival
Zebra Welzijn	Wijkcentrum Bouwlust
Jeugdwerk	Wijkcentrum Moerwijk de Kinderwinkel
Stichting Vluchtelingenwerk	Stichting MOOI/Morgenstond
Buurthuis 03	YMCA
Buurtschool 03	Buurtcentrum Kommunika
Boerenplein	
Buurthuis De Mussen	

Distributie brochure
 Alle basisscholen in Den Haag
 Veel basisscholen in de randgemeenten
 Relevante HBO-opleidingen
 Buitenschoolse opvang
 Vrije tijdsinstellingen
 Inburgering- en taalinstututen
 Expatorganisaties
 Buurthuizen
 Jeugdtheaterscholen

Publiciteitspartners
 Den Haag Marketing
 Etos
 NS
 Kidsweek
 RailTV
 Stadsschermen Nieuwe Media.
 Kidsproof

SUBSIDIENTEN EN FONDSSEN
Financiële ondersteuning

Subsidiënten
 Fonds Podiumkunsten
 Gemeente Den Haag – OC&W
 Gemeente Den Haag – DSO

Private fondsen
 Fonds 1818
 VSBfonds
 Fonds 21
 Stichting Boschuyzen
 Stichting Madurodam kinderfonds
 Mr. August Fentener van Vlissingen
 Fonds
 M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting

COMMERCIELE PARTNERS

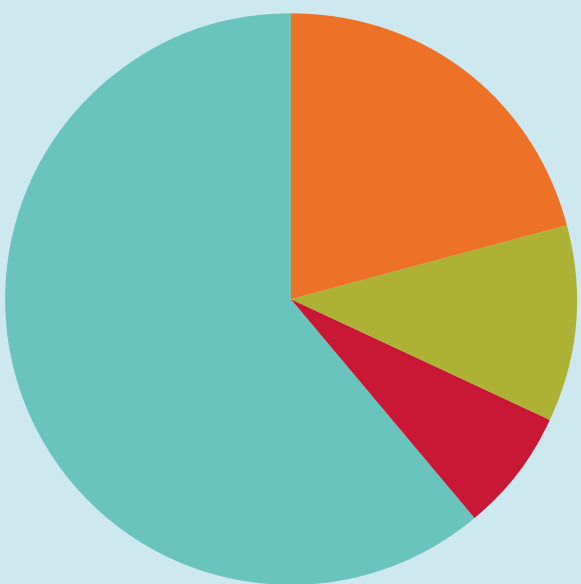
Sponsoring
 Dak kindercentra
 Stichting Stad aan Zee
 Een stichting in liquidatie
 Pathé

Commerciële locatiepartners - inhoudelijk, financieel & publicitaire samenwerking
 Ondernemersvereniging Grote Marktstraat
 Pathe Spuimarkt Den Haag
 BIZ Spuistraat, Vlamingstraat, Venestraat en Wagenstraat
 De Passage
 Ondernemersvereniging Spuimarktcomplex
 Spuiplein Programmering

Faciliteren relaties bedrijfsleven
 Marketing Haagse Binnenstad

SAMENWERKINGEN VRIJWILLIGERS - Bijzonder gewenst publiek
 The British School - The Hague
 Middin

Opbouw van onze inkomsten peiljaar 2018

- 61% eigen inkomsten
- 7% subsidies van het Fonds Podiumkunsten
- 11% incidentele subsidies en bijdragen van de gemeente Den Haag
- 21% structurele subsidie van de gemeente Den Haag

Met DAK kindercentra is er al jarenlang een publicitaire en inhoudelijke samenwerking: zij ontvangen als eerste de programmaboekjes en hun professionele kunstvakdocent mag, na onze inhoudelijke goedkeuring, een gratis toegankelijke activiteit aanbieden in het festivalcentrum, met zichtbaarheid voor DAK. Er is samenwerking met Haagse horeca die tijdens het festival bijvoorbeeld Betoveringspannenkoeken op haar menu zet. Bij hotel Novotel mogen onze internationale gasten, mits er plek is, tegen kostprijs overnachten. Wij organiseren soms voor hen workshops voor kinderen die er met hun ouders komen lunchen. De afgelopen periode ontstonden ook de elders toegelichte nieuwe samenwerkingen met onder andere CultuurSchakel, Feest aan Zee, de ondernemers van Het Plein en de Lange Poten, KijkUit en de Z@pp Theaterprijs (nu Podiumkids-prijs) en het internationale jeugdtheaternetwerk Assitej. Binnen de gemeente werken we samen met de dienst DSO voor het straattheater, met twee stadsdelen voor ons participatieprogramma en vanaf 2019 met de nieuwe duurzaamheidskring voor festivals waarbinnen we ervaringen en ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming met elkaar delen. Links een overzicht van de samenwerkingspartners tijdens de editie 2018.

2.2.4 Bedrijfsvoering

Financiële status

De stichting heeft (eind 2018) een eigen vermogen van ca €60.000. Dit is zo'n 11% van de omzet van 2018. We streven naar een eigen vermogen ter grootte van 10 tot 15% van de jaaromzet.

De opbouw van onze inkomsten bestaat, peiljaar 2018, uit circa:

- 61% eigen inkomsten
 - 35% inkomsten van publiek en sponsors (o.m. ondernemersverenigingen en Dak kindercentra);
 - 26% uit private fondsen (waarvan de belangrijkste het VSB Fonds, Fonds 1818 en Fonds 21 zijn);
- 7% uit subsidies van het Fonds Podiumkunsten;
- 11% uit incidentele subsidies en bijdragen van de gemeente Den Haag;
- 21% uit structurele subsidie van de gemeente Den Haag;

We hebben de Culturele ANBI-status. Ook vermelden we graag de 'verborgen, in de jaarcijfers niet-zichtbare' product- en dienstensponsoring. De spreiding over zo'n 25 bronnen van inkomsten vergt veel arbeidstijd en verlaagt de slagkracht en het lange termijnplannen. Het festival is toe aan een stevigere financiële basis vanuit de overheid.

In 2018 hebben we veel eenmalige gelden ontvangen wat een uitdaging voor de periode erna bracht. Van de extra activiteiten uit 2018 hebben we niet alles, maar wél een deel gecontinueerd in 2019, namelijk (een minder kostbare versie van) de Culturele Spelen, meer kantoorruimte, de uitbreiding van de online marketing en de relax-performances. Dit is ook het doel voor de periode 2021-2024.

De codes

In de lopende periode gaven Bestuur en directie samen extra aandacht aan naleving van de Governance Code Cultuur en de Code Culturele Diversiteit, en daar waar nodig zijn acties ondernomen. Jaarlijks worden de codes en principes met elkaar besproken en wordt de wijze van naleven van de codes uitgebreid beschreven in ons jaarverslag.

Twee in 2018 aangetreden bestuurders associëren zich, naast de Nederlandse, ook met de Marokkaanse, resp. Iraanse nationaliteit. Deze twee sociologen blijven het onderwerp diversiteit positief kritisch op onze agenda zetten. De kleine vaste personele organisatie zelf zichtbaar meer divers maken is, ondanks gerichte pogingen, nog niet gelukt. Het vrijwilligersbestand is divers, en dat is belangrijk. De vrijwilligers zijn zichtbaar voor ons divers publiek. De diversiteit binnen ons publiek wordt steeds groter door jarenlange inzet in de wijken, de diversiteit van onze partners, gerichte publiciteit en doelgroepenbenadering en de internationale en cultureel diverse programmering.

2.3 PLANNEN EN ACTIVITEITEN VOOR DE PERIODE 2021-2024

2.3.1 Beproefde uitgangspunten – motivatie

Kunst draagt bij aan de ontwikkeling van het gevoel voor esthetiek, persoonlijkheid, visie op de maatschappij en aan talenten. In de leeftijd tussen 2 en 9 jaar moet een stevige basis worden gelegd voor latere cultuurparticipatie. Oudere kinderen bepalen steeds meer hun eigen agenda en zijn, na een introductie in hun jongste jaren, in staat om gemotiveerd zélf te kiezen voor kunstdeelname in hun vrije tijd. Interesse voor cultuur moet vaak worden aangewakkerd. Daarom is cultuureducatie een groot goed. Dit sluit aan op de visie van de gemeente Den Haag die daar veel in investeert. Met kunsteducatie maken veel kinderen, begeleid via school, kennis met de rijkdom van allerlei vormen van cultuur. Cultuurdeelname buiten schooltijd is een essentiële aanvulling op deze cultuureducatie. Van huis uit de ervaring opdoen om naar het theater te gaan en leren dat cultuurdeelname en reflectie hierop een vorm van vrijetijdsbesteding is, waarvoor en waarbinnen je individueel kunt kiezen, is van grote waarde. Dit heeft alles te maken met gewoontevorming, cultuur, identiteitsontwikkeling en zelfbewustzijn. Het merendeel van de Haagse kinderen komt buiten schooltijd niet vanzelf in aanraking met kunst. De Betovering heeft een belangrijke rol in het slaan van die brug. We willen de kunsten een plaats geven in het persoonlijke en sociale leven van zoveel mogelijk kinderen. Voor álle kinderen. In een stad met kinderen afkomstig uit meer dan honderd landen hebben de kunsten de kracht om drempels te slechten. Ze bieden een uitgelezen mogelijkheid voor een bijzondere gemeenschappelijke ervaring. Het beste culturele jeugd aanbod van het moment is te vinden in een trots en samenwerkend Den Haag. Negen dagen lang de leukste herfstvakantie voor álle kinderen. Dat is De Betovering.

In de afgelopen jaren is De Betovering uitgegroeid tot het toonaangevende festival dat de kunsten een plaats geeft in het persoonlijke en sociale leven van heel veel kinderen. Om die belangrijke rol ook in de toekomst te vervullen kiezen we in de komende jaren voor het sterker maken van ons fundament rekening houdend met een veranderende omgeving; we verhogen onze interne kwaliteitsstandaarden op terreinen als duurzaamheid, fair practice en diversiteit. Standaarden die mogen worden verwacht bij een festival van deze omvang, kwaliteit en waarde.

Standvastig aan het roer van een goed functionerend samenwerkingsverband met hoge kwaliteitsstandaarden, een breed publieksbereik en met de blik op de horizon, gaan we vol vertrouwen de nieuwe beleidsperiode in.

2.3.2 Festivalprogramma

De kernprogrammering bestaat uit voorstellingen en workshops. Bij de voorstellingen kiezen we voor (deels internationale) bestaande, kwalitatief sterke producties van professionele theater- en dansgezelschappen voor de jeugd. Sinds 2018 programmeren we hierbinnen ook 3 relax-performances, waarover meer in paragraaf 2.3.3. Daarnaast presenteert het festival een uitgebreid workshopprogramma. De workshops, vaak op maat voor het festival gemaakt en altijd gegeven door professionele vakdocenten en kunstenaars, zijn meestal inhoudelijk gekoppeld aan voorstellingen of begeleid museumbezoek- of bezoek aan een tentoonstellingsruimte. Deze zorgen voor verdieping en soms reflectie. In 2021 opent Amare haar deuren. De Betovering is gevraagd om een bijdrage te leveren tijdens de openingsperiode en we zijn met hen in gesprek over hoe Amare in 2021 het centrale punt van de Betovering kan zijn. Een mooie kans voor kinderen om kennis te maken met het nieuwe cultuurcentrum. Jaren later zullen ze nog weten hoe ze er vanaf het eerste uur bij waren.

De randprogrammering bestaat uit festivalcentra, een slotfeest, buitenprogrammering en vanaf 2018 het nieuwe onderdeel de *Culturele Spelen*. De randprogrammering is er voor de festivalsfeer en de zichtbaarheid in de stad en is deels gratis. Het randprogramma biedt daarnaast ruimte voor programmaonderdelen die qua artistiek profiel bij de kernprogrammering passen, maar door hun vorm beter in een festivalcentrum, een feest of op straat tot hun recht komen, zoals installaties, performances en korte acts zoals een Bokko performance van Karel van Laere.

Festivalcentra en een slotfeest. Er zijn inmiddels vijf festivalcentra waardoor we het festivalgevoel spreiden over de stad. Twee staan er in het centrum (Korzo en Theater aan het Spui) en drie in de wijken: Muzee in Scheveningen, Dakota in Escamp en De Nieuwe Regentes in het Regentessekwartier. In de festivalcentra kan het publiek hele dagen terecht voor een doorlopend programma. De festivalcentra worden gebruikt voor ontmoetingen, reflectie, het uitwisselen van tips en delen van ervaringen over het kernprogramma. In meerdere centra wordt aan een vergelijkbaar of gezamenlijk project gewerkt. In 2017 was 'wie ben ik, wie wil ik zijn, en we vieren onze verschillen' het overkoepelende thema, en maakten de kinderen kartonnen 'Ikke's'. In 2018 was 'Kind aan zee' het thema en bouwden de kinderen aan fantasie-onderwaterwerelden. In 2019 gingen de kinderen aan de slag met 'de Ruimte', sterrenstof en aliens. Op het slotfeest in Theater aan het Spui krijgen de kinderen en hun resultaten uit alle festivalcentra een plek. Zo verbinden we de festivalcentra uit de verschillende stadsdelen met elkaar.

PUBLIEK:

“ADAM EN IK GINGEN VANDAAG EVEN NAAR DE STAD EN NAAR KINDERFESTIVAL DE BETOVERING IN DEN HAAG. ER WAS EEN AARDIGE VROUW BIJ DE ACT DIE ZELF AL VERTELDE DAT DEZE VOORSTELLING NON-VERBAAL IS EN VAST LEUK WAS VOOR ADAM. ER KWAMEN NOG WAT ANDERE KINDEREN MET OUDERS AAN DIE ÓÓK IN HETZELFDE TENTJE WILDEN. DAT WERD ADAM TEVEEL. HIJ WILDE NIET MEER. IK MOEST MIJN TRANEN WEGSLIKKEN. AL ZÓ VAAK GEBEURD. IK VIND ZOVEEL KINDERDINGEN (PRETPARKEN, VOORSTELLINGEN) ZO NIET LEUK OM TE DOEN MET ADAM OM DEZE REDEN. HEEFT HIJ ER LAST VAN? IK WEET HET NIET, MAAR IK VIND HET ECHT NIET LEUK DAT HIJ VAAK BIJ VOORBAAT AL UITGESLOTEN IS. GOED. WIJ WEG. ADAM WAS OOK GEWOON MOE (DAT LIGT NIET AAN WIENS INCLUSIVITEIT DAN OOK. IEDEREEN WEET: BERG JE GEWOON VOOR KINDEREN DIE MOE ZIJN). IETS LATER WILDEN WE NAAR HUIS EN TOEN IK ZAG DAT ER NIEMAND BIJ HET TENTJE WAS, GINGEN WE ALS VANZELF TOCH. DIE TRANEN KWAMEN OPEENS ZONDER AANKONDIGING ALSNOG EN NA UITLEG HADDEN ZE BINNEN ENKELE MINUTEN EEN PRIVÉ-ACT VOOR ADAM SAMENGESTELD. HOE LIEF! ADAM WILDE ZIJN GEIT IN DE “HELIKOPTER”. DAT WAS DAN OVERIGENS OOK HET ENIGE WAAR HIJ VERVOLGENS AANDACHT VOOR HAD, MAAR NA AFLOOP SPRONG EN GEBAAARDE HIJ IN IEDER GEVAL HEEL BLIJ.” ALDUS EEN BEZOEKER MET EEN DOOF EN NIET SPREKEND ZOONTJE

“VANDAAG WAREN MIJN 2 NEEFJES (6 EN 8 JAAR) IN THEATER AAN HET SPUI. ZE ZIJN ALLE TWEE AUTISTISCH EN HADDEN AF EN TOE WEL WAT MOEITE MET ALLE PRIKKELS. IK HEB ZE MEEGENOMEN NAAR DE PRIKKELARME ZONE EN DAT WAS ECHT GEWELDIG! OOK AL WAS HET MAAR KLEIN EN SIMPEL INGERICHT, VOOR DE JONGENS VOELDE HET ALS EEN SOORT VANGNET WANNEER HET TEVEEL WERD. NA DE VOORSTELLING (DE JOKKEBROKKER – IN RELAX-PERFORMANCE UITVOERING) ZIJN WE HIER OOK NOG EVEN HEEN GEGAAN OM RUSTIG NA TE PRATEN EN ALLES TE VERWERKEN. SUPER FIJN!”

De buitenprogrammering bestaat met name uit professioneel straattheater en installaties. Hier programmeren we met vergelijkbare artistieke uitgangspunten als bij de kernprogrammering. Op straat kan niemand er meer omheen dat dit de feestelijke week van De Betovering is. Je voelt wat Betovering-programmering met je doet. Het buitenprogramma biedt een zeer laagdrempelige ingang richting het kernprogramma aan een dwarsdoorsnede van de samenleving op straat. De organisatorische verantwoordelijkheid van de buitenprogrammering in de binnenstad ligt bij de Stichting Marketing Haagse Binnenstad. De Betovering is programmeur en artistiek verantwoordelijk. De financiële verantwoordelijkheid wordt gedeeld door ons (50%) en de locatiepartners (50%): de winkeliers in de binnenstad, het Popdistrict en Spuipleinprogrammering. Zij hebben er belang bij dat de binnenstad verlevendigt, wij hebben belang bij een co-financier van onze gewenste buitenprogrammering, de samenwerking heeft voor beiden publicitaire voordelen en het draagt bij aan de economische spin-off in de stad. Ons deel van de 50% betalen we van een bijdrage van DSO, die elk jaar weer onzeker is, en waarvan de uitslag altijd laat is. Dit is daardoor voor ons een financieel risico en het demotiveert onze commerciële partners. Ook in de wijken programmeren we straattheater. Daar lukt het vooralsnog niet om dat samen met ondernemers te realiseren tijdens het festival, maar wel, als vooraankondiging, met organisatoren van wijk-evenementen voorafgaand aan het festival.

De Culturele Spelen: De Betovering speelde al een tijd met het idee dat er een culturele tegenhanger zou dienen te komen van de sportieve Konings spelen in april. Met de Culturele Spelen wil De Betovering kinderen tijdens schooltijd laten ervaren wat er buiten de schoolmuren mogelijk is aan culturele activiteiten en hen te helpen bij het zélf kiezen uit dat aanbod. De Spelen vinden plaats vlak voor de herfstvakantie. Door het themajaar *Feest aan Zee* werd het organiseren van de Spelen in 2018 budgettair mogelijk. De Betovering vroeg CultuurSchakel om samen te werken. Scholen worden door De Betovering geholpen met de invulling van de spelen. Een van de onderdelen is het door CultuurSchakel ontwikkelde lesprogramma *Op zoek naar de Betovering*, waarmee kinderen zich, binnen hun kunsteducatie-lessen op school, voorbereiden op hun week Betovering. In 2018 en 2019 vonden de pilotedities van de Culturele Spelen plaats. De Spelen worden een vast onderdeel van de Betovering. Begin 2020 wordt geëvalueerd en bepaald wat de sterkste en meest toekomstbestendige vorm ervan is.

2.3.3 Het publiek (álle kinderen) in de vrije tijd, als uitgangspunt

De Betovering is een publieksfestival. Kinderen, en in tweede instantie hun begeleiders, zijn onze belangrijkste doelgroep. De Betovering bereikt een breed scala van 2- tot en met 12-jarigen in hun vrije tijd, uit alle lagen van de bevolking: kinderen van cultuurminnaars, van expats en van ouders voor wie cultuurdeelname minder vanzelfsprekend is, van Nederlandse en buitenlandse herkomst, kinderen met en zonder beperking, kinderen uit het centrum, de wijken en van buiten de stad. Festival de Betovering zoekt voortdurend naar mogelijkheden om álle kinderen mee te laten doen. Ook kinderen waarbij het niet vanzelfsprekend is om te kunnen bewegen, stilzitten, horen, zien, om prikkels te verwerken, om de Nederlandse taal te verstaan (migranten/expats) of om een kaartje te kunnen betalen. De Betovering investeert al jaren onafgebroken in inclusiviteit.

Bereik bijzonder gewenst publiek en gerichte publiciteit

Kinderen en ouders voor wie theater- of museumbezoek in de vrije tijd minder vanzelfsprekend is bereiken we met het programma 'bereik bijzonder gewenst publiek' en met gerichte publiciteit. In dialoog met deze doelgroepen zoeken we naar ontwikkelkansen van het festival. We werken al jaren samen met verschillende organisaties aan het steeds meer toegankelijk maken van ons festival. Inmiddels hebben we een netwerk opgebouwd van welzijnsinstellingen, belangenorganisaties, scholen, wijkcentra en (buurt)verenigingen waar we ons 'bijzonder gewenst publiek' beter leren kennen en beter kunnen bereiken.

- Primeur voor De Betovering én voor Nederland zijn de relax-performances waarnaar we in 2017 onderzoek deden en die we sinds 2018 structureel gingen opnemen in ons programma. Dit zijn reguliere voorstellingen die aangepast worden voor kinderen die niet goed tegen veel prikkels kunnen. Lichteffecten, stroboscooplicht, geluiden of knallen worden verzacht of eruit gehaald. Ook wordt het zaallicht een beetje aangelaten, zodat het niet helemaal donker is. En als een kind om een bepaalde reden tijdens de voorstelling de zaal uit moet of wil, dan is dat geen probleem. We hebben ons hierbij laten inspireren en adviseren door festivalcollega's uit het buitenland met ervaring hierin, en door experts in neurodiversiteit in Nederland. Met deze relax-performances maken we een deel van het festival beter toegankelijk voor neurodivers publiek zoals kinderen met bepaalde vormen van hersenbeschadiging of kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum, of een aandoening in het ad(h)d-, of het hoog sensitieve spectrum. Deze programmering wordt omkaderd met prikkelarme zones in de foyers voor kinderen die zich moeten kunnen terugtrekken. En fotoboekjes over de routing in de theaters, bestemd voor de kinderen voor wie voorspelbaarheid belangrijk is. Dit alles leidde zichtbaar tot nieuw festivalpubliek. Het is fantastisch om terug te horen dat deze vorm van programmeren overgenomen is door enkele podia buiten De Betovering. We zijn er trots op dat ons initiatief een spin-off binnen de sector teweegbrengt: prikkelarm circus van Magic Circus, prikkelarm theater bij het HNT en prikkelarme concerten door het land.

**STRAATTHEATER
DE BETOVERING**

Betoverend straattheater in Binnenstad Den Haag tijdens Festival de Betovering in de herfstvakantie!

JEUGD KUNST festival

binnenstad den haag

binnenstad den haag

- In samenwerking met de Ooievaarspas communiceren we met de doelgroep met een kleine beurs dat bezoek mogelijk is met 50% korting op de toegangsprijzen en welke programmaonderdelen gratis te bezoeken zijn. Voedselbank-uitgiftepunten communiceren over De Betovering aan hun cliënten, die in het weekend gratis naar een Betovering- voorstelling naar keuze mogen en er is promotiemateriaal naar Vluchtelingenwerk gestuurd, om de maatjes in Den Haag erop te attenderen dat festivalbezoek een gezamenlijke activiteit kan zijn.
- Met het oog op kinderen met een lichamelijke beperking:
 - communiceren wij met gerichte persberichten, en via onze eigen website over de toegankelijkheid van onze locaties voor mensen met een beperking;
 - communiceren wij met specifiek hierop gerichte persberichten en via onze eigen website en brochure over de toegankelijkheid van onze activiteiten. Taalarme activiteiten worden duidelijk als zodanig aangeduid, wat relevante informatie biedt voor dove en slechthorende kinderen.
 - organiseren we bij enkele programmaonderdelen de aanwezigheid van een gebarentolk, welke ook aangevraagd kan worden door publiek;
 - wordt de bewegwijzering in het festivalcentrum in hoogte en kleurstelling aangepast om deze beter leesbaar te laten zijn voor rolstoelgebruikers en slechtzienden;
 - vragen we aan onze locaties om informatie over hun toegankelijkheid duidelijk zichtbaar te maken, ook bij hun kassa's, en geven hen tools hiervoor;
 - maken we onze medewerkers en vrijwilligers bewust van bejegeningnormen;
 - blijven we, onderzoekend en wervend, in gesprek met organisaties die werken met kinderen met een lichamelijke beperking zoals het speciaal onderwijs, Wattelt!, Komt het Zien! en MuteSounds.
- We informeren scholen en organisaties die werken met kinderen met een verstandelijke handicap. Samen met Middin zoeken we naar extra mogelijkheden en zijn er bijvoorbeeld jaarlijks volwassen vrijwilligers met een verstandelijke beperking ingezet in onze festivalorganisatie. Zo willen we aan kinderen zichtbaar het signaal afgeven dat ook mensen met een verstandelijke beperking erbij horen.
- Er is extra aandacht voor kinderen uit de Schilderswijk en het stadsdeel Escamp. In deze wijken is de participatie in de vorm van theater- of museumbezoek in de vrije tijd door kinderen, erg laag. Voor deze wijken worden eigen wijkflyers gemaakt en gedistribueerd met het festival-aanbod in de betreffende wijk en een plattegrond van de wijk. Daarnaast wordt deze groep actief, en op persoonlijke wijze, benaderd met het doel om mogelijke drempels te verlagen/weg te nemen. De hiervoor aangestelde projectmedewerker doet dit o.a. door:
 - moeders van kinderen in De Betovering-leeftijd voorafgaand aan het festival in groepen rond te leiden in een van festivallocaties en hen daar ook te informeren over het festivalaanbod;
 - door maatwerkprogramma's te maken voor groepen van wijk- en buurtcentra;
 - door ouders voorlichting te geven over het festival tijdens hun eigen koffie-ochtenden en taallessen;
 - door te communiceren via de welzijnsorganisaties en wijkgerichte mediakanalen;
 - en door op voor de wijk belangrijke plekken kleinschalig extra workshops en extra straattheater te programmeren als parade voor de hoofdprogrammering van het festival.
- Voor anderstaligen (migranten en expats) maken en verspreiden we ook een Engelstalige brochure met daarin een selectie uit het festivalaanbod waarbij gesproken taal niet van belang is. Ook maken en verspreiden we een Engelstalig persbericht. Engelstalige informatie is ook op de website te vinden. Verscheidene buurthuizen, maar ook internationale organisaties en bedrijven, betrokken ambassades en STET (Stichting The English Theatre Den Haag) helpen ons bij het benaderen van hun anderstalige achterban.

Generieke publiciteit

Voor het bereik van het grote publiek blijken onze in 2017 vernieuwde website en de stadsbrede verspreiding van de programmaboekjes belangrijk. Alle 157 Haagse basisscholen, en inmiddels ook veel scholen in de buurgemeenten, verspreiden het programmaboekje onder hun leerlingen. Dat is bijzonder en uiterst waardevol. Onze locaties zetten hun eigen marketingapparaat in en ook vaste publiciteitspartners als de VVV werken mee. Daarnaast voeren we publiciteit via social media, nieuwsbrieven, persberichten, filmpjes op stadsschermen, aanwezigheid op een aantal kinderevenementen en citydressing. Het straattheater zelf is programmering en citydressing ineen. Door het straattheater in samenwerking met de ondernemersverenigingen te programmeren, en het eigenaarschap dat zij voelen, liggen de flyers van het Betovering-straattheater heel vanzelfsprekend op toonbanken van de Hema, Jamin en Bijenkorf en staan er baniertorens in de Grote Markstraat. Pathé, de bioscoop aan het Spui, toont kosteloos, vanaf 10 dagen voor het festival, het Betovering-reclamefilmpje, voorafgaand aan alle kinderfilms.

Het City-dogs netwerk verspreidt onze programmaboekjes landelijk op de kinderrijke adressen in de grote steden. We kopen reclamefilmpjes in, voorafgaand aan kinderprogramma's van Z@pp op Uitzendinggemist.nl. Deze programma's worden vaak klassikaal op school bekeken, waardoor de pre-rolls een extra groot bereik hebben. Rail-tv toont onze filmpjes op de perrons van alle

	2015 absoluut	2015 procentueel	2018 absoluut	2018 procentueel
totaal aantal bezoekers	22852	100%	26263	100%
associeert zich met een andere nationaliteit dan/naast de Nederlandse	4518	20%	8929	34%
waarvan westers	1707	7%	4727	18%
waarvan niet-westers	2811	12%	4202	16%

Nederlandse treinstations. In 2018 zijn we (ook passend bij één van onze duurzaamheidsambities: extra publiciteit zonder extra papier), een samenwerking aangegaan met het marketingbureau INTK. Zij hielpen ons om onze Google Grants (3 jaar lang gratis AdWords plaatsen ter waarde van maximaal \$10.000 per maand) zo goed mogelijk te gebruiken om (ook landelijk) potentieel publiek naar onze website te verleiden. We hebben daarnaast een online-marketingspecialist ingehuurd voor enkele uren om ons te helpen onze online marketing (m.n. SEA, SEO) te professionaliseren. De investering in de online marketing willen we structureel maken.

Evaluaties en publieksonderzoek

Evaluaties met ons publiek en onze locaties zijn essentieel. Al vele jaren worden onder het volwassen publiek ongeveer 1.000 enquêtes afgenomen. Deze onderzoeken voeren wij met een eigen programma uit. Omdat de onderzoeken een lange periode betreffen, kunnen wij tendensen signaleren en ontwikkelingen volgen en daar ons beleid op aanpassen. Wij verzamelen belangrijke informatie over bijvoorbeeld veranderingen in de (culturele) achtergrond en de cultuurparticipatie van ons publiek, over hun beleving van het door ons geprogrammeerde en de effectiviteit van de verschillende publiciteitsuitingen. Ook toetsen wij bij sleutelfiguren (zoals begeleiders van bezoekende buurt/kindcentra) of we datgene wat we met onze programmering ambiëren, ook realiseren. Dat blijkt veelal het geval. Daarnaast evalueren we jaarlijks inhoudelijk met de deelnemende locaties over de publiekssamenstelling en publiekservaring.

Uit de enquêtes blijkt onder andere dat het boeken van kaarten voor het publiek dat naar meer dan één activiteit wil, omslachtig is. De kaarten worden namelijk verkocht via de locaties. Het niet hebben van toegang tot de data van onze bezoekers beperkt daarnaast onze marketingmogelijkheden en mogelijkheden om fundamenteeler publieksonderzoek te doen. Wat dit laatste betreft kijken we hoopvol uit naar het gemeentelijke overkoepelende publieksonderzoek waarbij de kaartverkopende locaties de data van het Betovering-publiek dienen in te brengen voor het onderzoek.

2.3.4 Internationaal en cultureel divers - zowel in ons publieksbereik als in de programmering

Via de inzet in de wijken, het programma bijzonder gewenst publiek, en de internationale programmering investeren we in het bereik van internationaal en cultureel divers publiek. Dat vinden we belangrijk.

Inmiddels heeft ruim 54% van de Hagenaars een migratie-achtergrond: 36% niet-westers, 18% westers (bron: *alle cijfers.nl* en *denhaagincijfers.nl*). Van de bezoekers van ons festival associeert een steeds groter wordend deel, inmiddels (2018) 34%, zich met een niet-of-meer-dan-alleen-Nederlandse nationaliteit: 16% niet-Westers, 18% Westers. Een deel van ons publiek is de Nederlandse taal niet machtig.

Het CBS (bron: *Prognose 2019-2050: Demografische veronderstellingen*) voorspelt dat het aantal inwoners in Den Haag tot 2024 met zo'n 7% groeit, dat Den Haag een relatief jonge populatie houdt en een aantrekkingskracht houdt op immigranten, waaronder arbeidsmigranten uit de EU, expats en internationale studenten. Het belang van onze taak neemt toe om al die verscheidenheid aan (Haagse) kinderen te voorzien van een gemeenschappelijk baken van gedeelde culturele en kunstzinnige ervaringen.

De voorstellingen die we van buiten het Nederlands taalgebied programmeren, met een kleine rol voor het gesproken woord, is interessant voor hen die de Nederlandse taal (nog) niet beheersen: migranten, expats maar ook voor slechthorenden, allemaal bijzonder gewenst publiek. De voorstellingen uit het buitenland genereren, naast een artistieke meerwaarde, extra aandacht van programmeurs. Dit heeft als neveneffect dat het voor gezelschappen interessanter wordt om op De Betovering te spelen en dat vergroot weer onze mogelijkheden om zo goed mogelijk te programmeren. Het aandeel van voorstellingen uit het buitenland is de afgelopen jaren gegroeid. Het bestuurslidmaatschap van Assitej NL (de Nederlandse afdeling van het internationale jeugdtheaternetwerk) door de directeur van De Betovering draagt er bovendien toe bij meer en beter gebruik te kunnen maken van (het netwerk van) collega's in Nederland die ook met internationalisering van het jeugdtheater bezig zijn.

Cultureel diverse programmering is én blijft een aandachtspunt. De Betovering zoekt naar kwaliteitsvoorstellingen met helden en verhalen uit alle windstreken, met een gemeenschappelijk verhaal als een verbindend element waar onze steeds diverser wordende samenleving behoefte en tekort aan heeft. Het is waardevol als meer kinderen zich gerepresenteerd voelen in het aanbod dat wij hen aanbieden. We geven voorrang aan voorstellingen die passen bij de culturele diversiteit van Den Haag.

Bij het programmeren ervaren we dat onze vraag naar cultureel divers aanbod, dat binnen ons artistiek profiel past, groter is dan het aanbod, en dat dat in de landen om ons heen niet anders is. Het huidige aanbod sluit onvoldoende aan bij de culturele rijkdom die er in onze diverse samenleving is, en is onvoldoende om onze maatschappelijke taak te vervullen om onze superdiverse steden te helpen een thuisgevoel voor alle burgers te creëren. Bij het positief kritisch blijven toetsen van de validiteit van ons artistiek waardenstelsel in een veranderende omgeving zoeken we naar experts die ons hierbij helpen. Zo halen we sinds 2018, in samenwerking met Agnieszka Czekierda van Theatr Malego Widza, goed Pools aanbod naar Den Haag, dat naast ons regulier publiek ook de Poolse gemeenschap in Den Haag aantrekt.

PUBLIEK:

“WAAR IK JAREN GELEDEN VASTE VRIJWILLIGER WAS VAN DIT LEUKE KINDERFESTIVAL, BEZOEK IK HET NU MET MIJN EIGEN KIND”

“ THANK YOU @BETOVERING FOR THE MOST AMAZING WEEK OF KIDS ACTIVITIES! FROM STIK STOK @ZUIDERSTRANDTHEATER TO ALIEN BUILDING @DENIEUWEREGENTES. WE LOVED IT!”

“NIKS LEUKERS DAN DIT: ZO DRUK ALS ZE ZIJN, ZO AANDACHTIG EN STIL KEKEN ZE VANMORGEN NAAR THEATER!”

“HEERLIJKE HAAGSE HERFST @DE BETOVERING. VANDAG OP STAP MET JANOAH EN SIFRA NAAR THEATER AAN HET SPUI EN MUSEON. PRACHTIG KUNSTFESTIVAL VOOR KINDEREN TIJDENS DE HERFSTVAKANTIE!”

“MIJN KINDEREN GAAN HIER HEEL GRAAG NAARTOE. OOK DE ACTIVITEITEN BUITEN ZIJN VAAK EEN MOOIE VERASSING!! IK BEN BLIJ DAT MIJN KINDEREN OP DEZE MANIER GEWEND RAKEN AAN THEATER EN HET GEVARIEERDE AANBOD DANS, TONEEL, BALLET, ZANG EN DANS. HOORT BIJ EEN COMPLETE OPVOEDING!!”

In de nieuwe planperiode willen we aan de slag gaan met:

Het activeren van meer cultureel divers programma-aanbod d.m.v. 'Andere helden, nieuwe verhalen'

Wij zijn geen vak- noch makersfestival. Maar als ambassadeurs van ons publiek, met een goed netwerk binnen het gevestigde bestel voor jeugdpodiumkunst, en bekendheid met interessante (Haagse) makers met een niet Westerse achtergrond, voelen we de verantwoordelijkheid het veld bij te staan in deze broodnodige ontwikkeling. We willen daarom een "kunst-lab" aanbieden aan een aantal kunstenaars/musici/dichters en theatermakers die voldoen aan onderstaande criteria,

- Gebleken ervaring met het maken van podiumkunst;
- Intrinsieke verbondenheid, inzicht en interesse in het kunstzinnig vertolken van verhalen van niet-westerse culturen;
- Engagement met en interesse in het maken voor jeugdigen en kinderen;
- Onderschrijven van het artistiek profiel van de Betovering;
- De artistieke meerwaarde van de culturele samenwerking te willen onderzoeken.

We introduceren hen bij het bestaande bestel: laten hen voorstellingen zien en brengen hen in verbinding met een maker of gezelschap binnen het gevestigde jeugdpodiumkunstenbestel die hun interesse heeft. Mits er sprake is van een wederzijds uitgesproken match, krijgt deze nieuwe combinatie van ons een werkbudget, en (kantoor)ruimte om een week met elkaar te werken, zonder dat ze hiervoor eerst plannen moeten schrijven en subsidies hoeven aan te vragen. De resultaten van de kunst-labs mogen, duidelijk aan publiek als 'work-in-progress' gecommuniceerd, worden gepresenteerd tijdens het festival.

2.3.5 Positionering

Positionering ten opzichte van het publiek

Wij positioneren De Betovering als de leukste herfstvakantie van Nederland voor álle kinderen. Voor veel Hagenaars met kinderen staat de herfstvakantie te boek als cultuurvakantie. Juist omdat de hele stad doordrongen is van voorstellingen, workshops, installaties en een mogelijke verrassing om elke hoek is er nauwelijks een Hagenaar met kinderen te vinden die De Betovering niet kent. Landelijk publiek ervaart een bezoek aan De Betovering als een vakantie-uitje, vaak onderdeel van 'een dagje Den Haag'. In de Strategie toerisme 2020-2025 van de Gemeente Den Haag zijn gezinnen inmiddels als een van de vier landelijke doelgroepen gekozen. Samen met The Hague Marketing Bureau geven we daar uitvoering aan in de herfstvakantie. Met Cinekid, CPNB, de Museumkids en NAPK onderzoeken we de mogelijkheid om landelijk de hele maand oktober tot kindercultuurmaand te pitchen. Hier zien we met name publicitaire kansen voor De Betovering richting een nieuw publiek. We maken ons er hierbij sterk voor dat álle kinderen voelen dat ze erbij horen. Het publiek beoordeelde de programmering in 2018 met een 8,6.

Positionering binnen het vakgebied

In Cultureel Den Haag heeft De Betovering een centrale en verankerde rol op het terrein van cultuur voor kinderen in de vrije tijd. Daarin worden we als expert gezien. De Betovering is daarnaast, op het UIT Festival na, het grootste meerdaagse samenwerkingsproject van cultureel Den Haag. Het binden en mobiliseren van verschillende partijen in dienst van het geheel is een geziene kwaliteit van De Betovering, evenals het introduceren van noviteiten, de internationale programmering en het bereik van nieuw publiek. De Betovering is volwassen, is succesvol en maakt school. We zijn niet meer de enige Hagenaars bij de landelijke jeugdtheater-impresariodagen. Er ontstaan jonge zusjes van ons festival zoals Krokuskabaal van de Cultuurankers en Lentekriebels van Het Nationale Theater, beiden actief in het voorjaar met focus op Nederlandse producties. Het veranderend landschap biedt reden en kansen voor heronderzoek naar de beste rol voor ons hierbij. Hoe kunnen we het beste samenwerken met de nieuwkomers? Worden de nieuwkomers op den duur bedreigende concurrenten? Hebben we last van de wet van de remmende voorsprong? Of zijn dit juist de beste voorwaarden om te kunnen innoveren? Kunnen wij ons meer gaan toeleggen op ons onderscheidend vermogen: de omvang van het samenwerkingsverband, de internationale programmering, het bereiken van 'bijzonder gewenst publiek', vernieuwen en (adviseren over) kwaliteit en bijbehorend aanbod? Hierover zijn we met hen en met andere stakeholders in gesprek.

Landelijk en internationaal heeft De Betovering bij theatermakers en collega-festivals het imago van een groeiend publieksfestival met een toonaangevend, deels internationaal, programma, dat sterk is in het bereiken van veel en divers publiek en waar altijd enkele internationale programmeurs aanwezig zijn. Nederland exporteert veel meer jeugdtheater dan het importeert. De Betovering denkt met haar uitnodigingsbeleid een bijdrage te leveren aan het in balans brengen van de internationale samenwerking en daarmee aan het verduurzamen ervan. Deze functie is relevant voor het Nederlandse theaterbestel.

Landelijk wordt De Betovering door vakgenoten in veel opzichten als het belangrijkste kunstfestival voor de jeugd erkend. KijkUit installeert sinds 2017 de jury van de Z@pp theaterprijzen tijdens De Betovering (m.i.v. oktober 2019 hernoemd tot Podiumkids en de Podiumkids Prijs). We worden steeds vaker gevraagd door Dutch Performing Arts om individuele buitenlandse programmeurs met

interesse in Nederlands jeugd aanbod te adviseren, ook buiten De Betovering om. De Betovering is in 2017 gevraagd om, samen met de Jeugdtheaterfestivals van Shanghai, Edinburg, Hasselt en Belfast, het toen nieuwe Stiltefestival (inmiddels BRIK Festival) te bezoeken en te voorzien van feedback. Ook steeds vaker worden voorstellingen uit het buitenland samen met landelijke partners zoals De Krakeling in Amsterdam of het Amstelveens Poppentheater geboekt. Elkaar als programmeurs vinden, gevonden programmering bespreken en delen is zowel inhoudelijk als financieel waardevol. Zulke samenwerkingen zijn echter alleen duurzaam onder de voorwaarde dat beide partijen gelijkwaardig afwisselend initiërend zijn. Zo zoeken partners elkaar uit en ontstaat een zeer relevant netwerk. Dit alles heeft ertoe geleid dat gezelschappen zich in groten getale aanbieden, omdat spelen op De Betovering de weg is naar (inter)nationale speelbeurten.

Andere belangrijke spelers in dit veld zijn onze collega festivals 2Turven Hoog (verspreid over het land), Tweetakt in Utrecht en BRIK in Breda. 2Turven Hoog is kleiner en heeft een iets lager budget dan De Betovering en richt zich op peuters en kleuters en de ontwikkeling van goed aanbod voor deze doelgroep. Tweetakt is groter en programmeert voor kinderen vanaf 2 jaar, voor jongeren, voor 16+ (dus ook volwassenen) en voor vakgenoten. Tweetakt zet zwaarder in op beeldende kunst en muziek en kiest dus op die fronten minder specifiek dan De Betovering. Het BRIK Festival focust op voorstellingen van het eigen dansgezelschap de Stilte en op internationale dans voor de jeugd. De budgetten van BRIK en Tweetakt zijn ruim hoger dan die van De Betovering.

Internationaal neemt onze bekendheid ieder jaar toe door onze bezoeken aan internationale festivals, gesprekken met buitenlandse collega's en gezelschappen en door het programmeren van steeds meer internationale gezelschappen. We zijn een omvangrijk Nederlands kwaliteitspodium met een breed en divers publieksbereik geworden voor buitenlandse jeugdgezelschappen en een samenwerkingspartner voor vergelijkbare (inter)nationale festivals.

In 2018 zijn we door de Nederlandse afdeling van het internationale jeugdtheaternetwerk Assitej uitgenodigd toe te treden tot het bestuur. In 2019 vond in dat kader een expertmeeting met aangesloten jeugdtheatergezelschappen tijdens ons festival plaats. Met ingang van 2020 is De Betovering uitgenodigd om de helft van de tweejaarlijkse Dutch Showcase Jeugdtheater voor internationale programmeurs te cureren en hosten. De showcase gaat achtereenvolgens twee dagen in Amsterdam en twee dagen bij ons in Den Haag plaatsvinden. De showcase wordt geïnitieerd en gefinancierd door Dutch Performing Arts en gecureerd en georganiseerd door De Betovering en de Krakeling in Amsterdam. Wij hebben, als publieksfestival, de voorwaarde gesteld dat er in Den Haag uitsluitend voorstellingen voor ons reguliere publiek worden getoond die ook binnen het artistieke profiel van De Betovering passen. Zo kunnen wij, met gegarandeerd al een halfvolle zaal aan publiek, ook onze 8+ of 10+ programmering uitbreiden. Daar is op dit moment de keuze namelijk wat beperkt, omdat we minder publiek hebben naarmate de leeftijd stijgt. Zo bieden we met de showcase ook die doelgroep meer keuze, zonder financieel risico. Door de showcase zijn er ook veel meer programmeurs aanwezig dan normaal. Dit is, zoals eerder uitgelegd, ook goed voor de ontwikkeling van het festival.

2.3.6 Bedrijfsvoering

Formatie

Het festival wordt georganiseerd in samenwerking met ruim 50 kunst- en cultuurinstellingen in Den Haag. De vaste kern van Stichting De Betovering die het hele jaar door aan het festival werkt, is gegroeid van 1,5 fte (3 personen) in 2015 naar 1,9 fte (4 personen) in 2018. De vier maanden rondom het festival werd het kernteam bijgestaan door 0,3 fte in 2016 en 0,5 fte 2018 aan freelancers plus jaarlijks zo'n vijftig vrijwilligers.

De dynamiek van een festival als De Betovering vraagt om een efficiënte en flexibele bedrijfsvoering met de mogelijkheid om de formatie aan te passen aan de actualiteit. De directie werkt op freelance contractbasis en huurt de andere teamleden, ook op freelancebasis, in. Het merendeel van de medewerkers werkt, buiten de drukste fase, ook voor andere culturele organisaties, wat bijdraagt aan het uitwisselen van expertise en versterking van netwerken. Afhankelijk van de inhoud van de taak, beschikbare budgetten en werkomvang worden taken uitgevoerd door het kernteam of gedelegeerd aan vrijwilligers dan wel specialistische freelancers.

Met de extra subsidie uit de lopende planperiode hebben we een belangrijke stap gemaakt in het aanpakken van de kwetsbaarheid van de organisatie door extra mankracht aan te nemen en te investeren in het schrijven van werkbeschrijvingen die de vervangbaarheid van mensen vergroot. In de komende periode willen we meer dan enkel de kern van het festival veiligstellen. Hoe geven we onze medewerkers een eerlijk honorarium? Fair pay is voor '21-'24 een aandachtspunt.

We hebben de ambitie om de uren van het kantoorteam uit te breiden van 1,9 naar 2,7 fte om zo enerzijds structureel gemaakte, grotendeels niet uitbetaalde, overuren te kunnen opnemen in de reguliere opdrachtovereenkomsten, en anderzijds 0,2 fte aan externe freelancers structureel te maken. Hier is voor een deel in 2019 al invulling aan gegeven. In totaal gaat het om een uitbreiding van 2,4 naar 3,0 fte.

De codes

We blijven jaarlijks de naleving van de Governance Code Cultuur en de Code Culturele Diversiteit agenderen en beschrijven in ons jaarverslag. In de nieuwe planperiode komt er in het kader van de Code Diversiteit & Inclusie extra aandacht voor het activeren van meer cultureel divers programma-aanbod d.m.v. eerder beschreven 'Andere helden, nieuwe verhalen'. Daarnaast blijven we, indien er vacatures ontstaan, streven naar meer diversiteit in het team.

In 2018 en 2019 werkten we ook aan de Fair Practice Code. Allereerst door de fysieke arbeidsomstandigheden van de medewerkers aan te pakken: het kantoor is verbouwd en we hebben een opslag- en een werkruimte erbij gehuurd. In 2019 zijn ook eerste stappen genomen om ruimte te geven aan training/ bijscholing en het gedeeltelijk uitbetalen van overuren van enkele medewerkers. In de komende planperiode willen we enerzijds het maximumaantal facturabele uren per (deel)taak, gaan aanpassen richting de daadwerkelijk gewerkte uren aan deze (deel)taken in het verleden. Anderzijds willen we de vergoedingen per uur, relateren aan bijbehorende CAO salarisschalen. U leest meer hierover in hoofdstuk 2.4.

Prijsbeleid

We weten uit publieksonderzoek dat de lage entreprijzen een belangrijke factor zijn voor een deel van ons publiek en dus de toegankelijkheid vergroten. Aan de andere kant willen we publiek dat het kán betalen een reële entreprijs rekenen. Daarom hanteren we een gedifferentieerd prijsbeleid.

- Een standaardprijs € 7,- voor de meeste producties/workshops;
- Een hogere prijs voor enkele dure (internationale) producties en meerdaagse workshoptrajecten;
- Gratis toegang bij het slotfeest en in de wijkbibliotheken waar de publieksomstandigheden dit ook deels legitimeren.

Duurzaamheid

Als je als festival claimt er voor de kinderen te zijn, dan kan je niet anders dan een verantwoordelijkheid nemen in duurzaamheid. We willen ons er sterk voor maken dat toekomstige generaties ook nog grondstoffen tot hun beschikking hebben, en dat ze in een (bio) diverse wereld kunnen blijven leven, die niet te vervuild is geraakt. Onze kinderen vragen ons er steeds nadrukkelijker om.

De afgelopen jaren heeft De Betovering dit onderwerp duurzaamheid zo nu en dan aangeraakt. We programmeerden voorstellingen en workshops in het teken van plastic soep, duurzaamheid en circulaire economie. We lieten kinderen ervaren dat je ook van plastic afval nuttige en leuke dingen kan maken. Bij een van de voorstellingen werd de elektriciteit voor de belichting met fietsen op het podium opgewekt. We deelden gerecyclede hervulbare waterflesjes uit, zijn in 2019 helemaal gestopt met het laten produceren van gadgets voor alle bezoekers, onze catering was deels vegetarisch en dusdanig georganiseerd om voedselverspilling tegen te gaan en we zijn aangesloten bij de gemeentelijke duurzaamheidskring voor festivals. In de komende planperiode willen we doortastender en structureel beleid maken op duurzaamheid en daarnaar gaan handelen. We willen graag:

- Aan de slag met de adviezen die eind 2019 uit de duurzaamheids-scan komen. We hebben Green Events ingehuurd om te onderzoeken hoe we omgaan met grondstoffen en afval, ook in onze festivalcentra, en ons hierover van advies te voorzien. Daarnaast doen ze voor ons een quickscan op een aantal overige thema's zoals voedsel, energie, mobiliteit, water en natuur om te kijken waar voor ons de meeste duurzaamheidswinst te behalen valt. Bijvoorbeeld elektrisch vervoer voor de distributie van de programmaboekjes en de festivalproductie, pvc-vrije en jaaronafhankelijke signing en momostroom briefings en masterclasses voor onze workshopdocenten en locaties.
- Verduurzamen van onze internationalisering door:
 - Gezelschappen uit het buitenland te stimuleren om, daar waar het redelijkerwijs mogelijk is, het meest duurzame vervoersmiddel te kiezen naar Den Haag. Bijvoorbeeld door de meerkosten te compenseren van het reizen per trein i.p.v. vliegtuig;
 - Schaalvergroting. De kleine internationale kwaliteitsproducties niet alleen voor de Haagse podia, maar ook voor podia in de regio programmeren. De grote internationale producties weten hun weg te vinden in Nederland, maar de kleine nauwelijks. De Betovering is dan verantwoordelijk voor de kwaliteitstoets en voor het managen van de tours. Voordelen: betaalbaarder voor de podia door de gedeelde reis- en verblijfkosten, interessanter voor de gezelschappen omdat de tijdsinvestering meer speelbeurten oplevert, en duurzamer door een betere verhouding effect/mobiliteit. Voor De Betovering levert het ook een breder draagvlak op, want ze krijgt meer ambassadeurs;
 - Naast de schaalvergroting willen we dat de internationalisering meer verdiepende artistieke ervaringen oplevert voor makers. In een gewoonte en noodzaak om zuinig met tijd en geld om te gaan, blijft een gezelschap in de regel zo kort mogelijk. We willen nagaan, als er dan toch gereisd en misschien zelfs gevlogen is, wat er voor Nederlandse en internationale gezelschappen nodig is om langer te kunnen en willen blijven, minimaal naar elkaar te kijken en elkaar te spreken.

2.3.7 Wat is er extra nodig?

De Betovering is volwassen. De Betovering wordt steeds meer door anderen betrokken, gevraagd om advies en gekopieerd. Het publiek, podia en gezelschappen zien ons niet meer als een sympathiek cultuurfeestje, maar als een professionele organisatie met een groot netwerk en hebben daar

Financieel overzicht van financiële consequenties van onze ambities

	Personele lasten	Materiele lasten	Totaal	reeds in staat van baten/lasten 2018	additioneel benodigde middelen	Dekking '21-'24
Culturele Spelen en de relaxperformances	€ 15.000	€ 5.000	€ 20.000	€ 20.000		minus 21K fondsen
Buitenprogrammering	€ 15.000	€ 6.000	€ 21.000	€ 21.000		minus 20K incidentele subsidie DSO plus 41K structureel gemeente
Fair Pay	€ 24.000	€ 0	€ 24.000		€ 24.000	plus 18K structureel gemeente plus 48K fondsen
Andere helden, nieuwe verhalen	€ 15.000	€ 0	€ 15.000		€ 15.000	plus 7K publieksinkomsten
Aanjagen verduurzaming op de locaties	€ 2.000	€ 4.000	€ 6.000		€ 6.000	
Verduurzaming internationalisering •14K tbv 10 gezelschappen van gemiddeld 3 personen, 1 dag langer accommoderen t.b.v. uitwisselen met Nlse gezelschappen. 30*(350 daghonorarium+80 overnachten+30 eten) •8K onkosten aan milieuvriendelijkere vervoermiddelen gezelschappen en onkosten van artistieke uitwisseling. •6K t.b.v. coördinatie distributie internationale voorstellingen, zodanig dat het verder budgettair neutraal kan.	€ 20.000	€ 8.000	€ 28.000		€ 28.000	
Internationale Showcase en de Oktober kindercultuurmaand (gealloceerde additionele Rijksfinanciering) en verdieping fair practice.	PM	PM	PM		PM	PM Rijk (FPK, DPA, evt Regio).
TOTAAL	€ 91.000	€ 23.000	€ 114.000	€ 41.000	€ 73.000	minus 20K incid. gemeente DSO plus 59K (41+18) struct. gemeente OCW plus 7K publieksinkomsten plus 27 (48-21) incid. fondsen

bijpassende verwachtingen bij. 'Consolideren op het huidige niveau is geen opportune strategie. Versteving van de basis door een groter aandeel structurele subsidie én ruimte voor experiment en ontwikkeling zijn nu noodzakelijk.

Er zijn inmiddels enkele Haagse podia die (een deel van) het Nederlands jeugd aanbod ook overzien en kunnen beoordelen, zoals het Zuiderstrandtheater (straks Amare), HNT, het Laaktheater en Theater Dakota. Zij geven aan de kracht en de meerwaarde van De Betovering te zien in

- de internationalisering en (ook daarmee) de bijdrage aan de kwaliteitsontwikkeling;
- de omvang van ons publieksbereik;
- het regelmatig vooroplopen bij ontwikkelingen in toegankelijkheid, inclusiviteit, bereik tot diep in de stadswijken;
- de omvang van de samenwerking.

Dit overlapt vrijwel volledig met onze kernwaarden. Het festival beweegt dus de goede kant op. We willen de komende planperiode ons onderscheidend vermogen extra aanzetten en innoveren.

In de periode 2021-2024 blijft De Betovering trouw aan haar kernwaarden

We gaan verder met programmaonderdelen die zich de afgelopen jaren bewezen hebben en gerealiseerd zijn met extra projectfinanciering, vrije tijd en zo nodig eigen vermogen: de Culturele Spelen, de relax-performances en de buitenprogrammering. Het vinden van projectfinanciering hiervoor blijft lastig. Dat heeft te maken met de meerduidigheid van deze, verder op vele fronten succesvolle, programma's die zich niet in één hokje laten vangen. De Culturele Spelen ontschotten educatie vs. participatie, en de buitenprogrammering ontschot kunst in de openbare ruimte vs. commerciële activiteit. Bovendien zijn de programma's structureel geworden. Structurele financiering is hier passend. De gestegen kosten voor huisvesting en de online marketing zijn structureel. We willen daarnaast een stap maken richting een eerlijke honorering en ontplooiingskansen van onze medewerkers om gezond de toekomst in te gaan. Daarom vragen we de gemeente en het rijk (FPK) om, naast de huidige ondersteuning, ook een deel van onze investeringen van de afgelopen jaren structureel te erkennen in de volgende planperiode.

Binnen ons onderscheidend vermogen willen we ook ruimte voor experiment en ontwikkeling

De wereld om ons heen verandert. We willen, daar waar we dat nodig vinden, onderzoek doen naar de beste rol voor ons en in actie kunnen komen: in het belang van het festival zelf en/of van onze omgeving. Bijvoorbeeld:

- We willen meer cultureel divers programma-aanbod gaan aanjagen d.m.v. het programma 'Andere helden, nieuwe verhalen'. We willen jaarlijks drie nieuwe verbindingen leggen. Voor elke verbinding is er een budget van €5.000,- waarvan minimaal 80% werkbudget voor de makers is, en maximaal 20% overhead.
- We willen ook aan de slag met de adviezen die eind 2019 uit de duurzaamheidsscan komen en onze internationalisering gaan verduurzamen d.m.v. het compenseren van meerkosten van duurzaam vervoer, gezelschappen laten doorspelen in de regio en het faciliteren en aanjagen van artistieke uitwisseling tussen Nederlandse gezelschappen en gezelschappen uit het buitenland.
- We organiseren de *Internationale Showcase* en werken mee aan het realiseren van de *Oktober Kindercultuurmaand*. Voor deze twee onderdelen vragen en gebruiken we geen middelen van de gemeente, maar, daar waar nodig, van het rijk. Omdat de kosten van deze activiteiten nog onzeker zijn, en hiervoor geen middelen van de gemeente worden gevraagd, zijn deze activiteiten niet in de begroting 2021 opgenomen. De Haagse podia en bezoekers plukken wel de vruchten van deze activiteiten door het verrijkte aanbod en de sterkere publiciteit. Een versterkte landelijke positionering draagt ook bij aan het imago en de bekendheid van het festival bij potentiële sponsors, private fondsen en andere stakeholders.

Wij voldoen aan de voorwaarden om een extra structurele organisatiesubsidie bij het Fonds Podiumkunsten van €125.000 aan te vragen mits de gemeente en provincie (provinciegelden zijn voor de Betovering niet van toepassing) samen minimaal €162.500 structureel bijdragen. Wij verzoeken nu de gemeente om een structurele subsidie voor 2021-2024 van € 172.000.

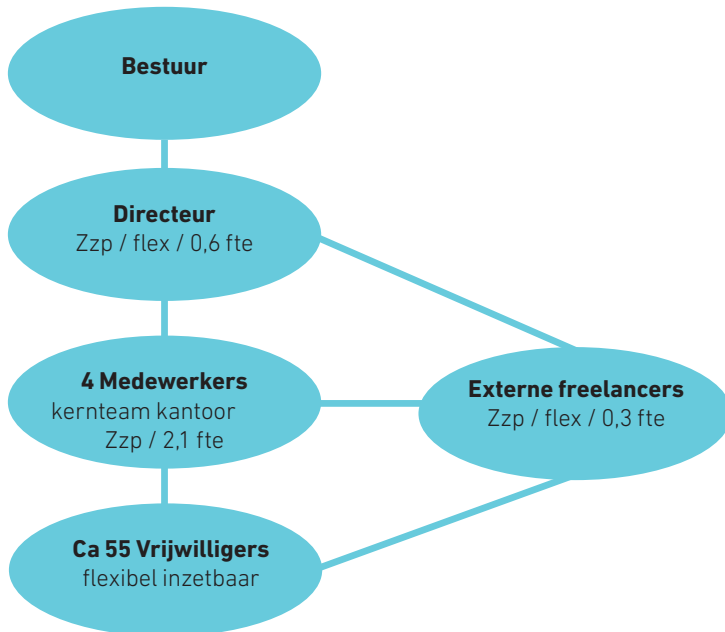
Het is belangrijk dat noodzakelijk onderzoek en ontwikkeling niet opnieuw druk op de organisatie leggen, maar met voldoende financiering en een gezonde personele inbedding uitgevoerd kunnen worden.

Van de extra benodigde middelen vragen we 59K aan bij de gemeente

Binnen de gesubsidieerde Haagse cultuursector behoren we tot de kleine instellingen. Met een bescheiden structureel subsidiebedrag leveren we erg veel aan de stad. We zijn ons ervan bewust dat we, met deze aanvraag van € 59.000 extra, procentueel behoorlijk meer vragen. Op een relatief klein bedrag is elke verhoging echter al snel een procentueel grote. Inclusief deze extra subsidie is in 2021 het aandeel structurele gemeentelijke subsidie 31% van de totale inkomsten. De extra € 27.000 van private fondsen ten opzichte van 2018 lijkt aan de hoge kant, maar de cijfers van 2019 laten zien dat dit haalbaar zou moeten zijn. De organisatie heeft in het verleden de noodzakelijke ontwikkeling van het festival met incidentele gelden en vrije tijd gefinancierd. We hopen dat dat niet tegen, maar vóór ons werkt. We zijn een toonaangevend festival geworden en een autoriteit binnen de podiumkunsten voor de jeugd. Het is nu tijd om uit de financiële marge te treden en om de structurele financiering te matchen met de statuur die we hebben. We vragen de gemeente daarom om de omvang van de huidige aanvraag te beoordelen in relatie tot de totale exploitatiekosten en tot de output en positie van het festival.

2.4 BEDRIJFSVOERING 2021-2024

Organisatiestructuur

Toelichting bij de organisatiestructuur

De zakelijke & artistieke leiding is belegd bij de directeur. Het kernteam bestaat uit all-round medewerkers die allen bij deelaspecten betrokken zijn van de bedrijfsvoering, het doelgroepenbeleid, de organisatie en de programmering.

Het team bestaat in de regel uit zzp-ers. Indien een medewerker meer ondersteunend en minder zelfstandig werkt, kan worden besloten dat verloning, al dan niet via een pay-roll service, beter past. We hebben de ambitie om de uren van het kantoorteam uit te breiden van 1,9 fte (in 2018) naar 2,7 fte (in 2021) om zo enerzijds structureel gemaakte, grotendeels niet uitbetaalde, overuren te kunnen opnemen in de reguliere opdrachtovereenkomsten en anderzijds 0,2 fte aan externe freelancers structureel te maken. Hier is voor een deel in 2019 al invulling aan gegeven. In totaal gaat het om een uitbreiding van 2,4 fte (in 2018) naar 3,0 fte (in 2021).

Het kantoorteam en de externe freelancers zijn communicerende vaten. Deeltaken voor wat betreft publiciteit, doelgroepenbeleid, artistmanagement, vrijwilliger coördinatie of de productie van de festivalcentra kunnen zowel door leden van het kernteam uitgevoerd worden als door externe freelancers. Jaarlijks wordt gekeken naar de meest kloppende taakverdeling gebaseerd op beschikbaarheid, kennis en ervaring en (leer)behoeften.

Bestuur en directie

Als besturingsmodel is gekozen voor een bestuur en directie. Het bestuur vergadert minimaal drie keer per jaar. Bestuur en directie werken volgens de principes van good governance. De naleving van de Governance Code Cultuur wordt jaarlijks geagendeerd en in het jaarverslag besproken.

In de regel neemt de directie deel aan de vergaderingen van het bestuur. Eenmaal per jaar is de directeur juist niet aanwezig bij een deel van de bestuursvergadering.

De directie voorziet het bestuur tijdig van alle informatie die nodig is voor een goede taakvervulling door het bestuur. Uitgangspunt hierbij is 'no surprises'. Het artistiek / inhoudelijke beleid, de concretisering ervan en de financiële ontwikkelingen maken hier deel van uit.

De directie legt tijdens de bestuursvergaderingen verantwoording af aan het bestuur over de gang van zaken binnen de instelling. Hiertoe behoren onder meer de programmering, personeel, financiën, administratieve organisatie, doelgroepenbeleid, publiciteit en samenwerkingsverbanden.

Eenmaal per jaar besluit het bestuur over het door de directie voorgestelde jaarplan, de jaarbegroting, het jaarverslag en de jaarrekening.

Personeelstabel

Personeel	fte in 2018 realisatie	aantal personen in 2018	fte in 2021	aantal personen in 2021
Totaal aantal fte volledige werkweek = 36uur:	2,4	13	3	14
- waarvan met vast contract	0	0	0	0
- waarvan met tijdelijk contract	0	0	0	0
- waarvan inhuur/opdracht/zzp	2,4	13	3	14
Aantal stagiaires	0,2	1	0,2	1
Aantal vrijwilligers	0,4	50	0,4	50
Aantal STIP medewerkers	0	0	0	0

Fair Practice Code

Met ingang van 2019 is de salaristabel van de CAO theater en dans gebruikt om de hoogte van honoraria van het kantoorteam te toetsen op eerlijkheid en zijn er, met deze CAO als richtlijn, al enkele aanpassingen gemaakt richting fair pay.

Het met ingang van 2021 eerlijk inschalen, het betalen op basis van de CAO en het uitbetalen van structurele overuren heeft consequenties voor de begroting, namelijk

Huidig niet volgens cao/richtlijnen 2018	Totaal fte	Totaalbedrag
met vast contract	0	0
met tijdelijk contract	0	0
inhuur/opdracht/zzp	2,4	144000
Volgens cao/richtlijnen loonpeil 2021	Totaal fte	Totaalbedrag
met vast contract	0	0
met tijdelijk contract	0	0
inhuur/opdracht/zzp	3	168000
met tijdelijk contract	0	0
inhuur/opdracht/zzp	3,0	168000

- Door eerlijk in te schalen, een meer reële ureninschatting en door de salaristabellen van 2019 van de CAO theater en dans te hanteren en indexeren met 1,018*1,018 (2021 t.o.v. 2019) en te vermenigvuldigen met de zzp-factor 1,03 willen we een eerlijkere beloning implementeren met ingang van 1 januari 2021.
- We hebben €24.000 nodig om structureel overwerk dat we tot nu toe niet betaald hebben, te honoreren (960 uren).

Huidig niet betaald structureel overwerk 2018	Totaal fte	Totaal bedrag
met vast contract		
met tijdelijk contract		
inhuur/opdracht/zzp	0,55	22750
Betaald structureel overwerk loonpeil 2021	Totaal fte	Totaal bedrag
met vast contract		
met tijdelijk contract		
inhuur/opdracht/zzp	0,55	24000

Op basis van onderliggende begroting, dekkingsplan en subsidieaanvraag maken we, als richtlijn voor vergoedingen en werkafspraken, gebruik van (het Functie- en Loongebouw van) de Cao Toneel en Dans (geldend tot 2020). Hierin staat dat indien een zzp'er wordt ingezet voor een onder deze cao vallende functie waarbij de werksituatie vrijwel gelijk is aan die van een werknemer, deze cao de basis is voor de honorering. Dat betekent dat het (uur)tarief dat wordt afgesproken minimaal overeenkomt met het bij de functie horende salarisniveau, verhoogd met ten minste 30%.

Wij hanteren in de onderliggende subsidieaanvraag deze ondergrens van 30%. Uitdaging is een realistische uren-toekenning aan de taken die buiten het kantoor worden uitgevoerd. Aan een budget voor een deeltaak kan een eerlijk aantal uren worden gekoppeld, maar het daadwerkelijk gewerkte aantal uren hangt samen met de ervaring, ambitie en gevoel van veiligheid van de opdrachtnemer. Belangrijk hierbij is open communicatie en een reëel ambitieniveau af te spreken. Op basis van gesprekken met de medewerkers lijkt het aantal begrote uren voor nu realistisch ingeschat. Fair pay bij uitkoopsommen van gezelschappen is nog moeilijker te sturen. Het is ons als programmeur niet bekend welk deel van de uitkoopsom bij de uitvoerend kunstenaars terecht komt. De verantwoordelijkheid voor fair pay bij deze groep laten we dan ook vooralsnog bij de gezelschappen zelf liggen. Ambitie is om, in een volgende periode, of indien we meer dekking vinden dan in het plan beschreven is, een stap verder te gaan in fair practice. Een structureel budget voor bijscholing en een meer

genereuze zzp-factor zijn de volgende stappen. De cao-bepaling over een minimale opslag voor zzp'ers geeft geen details over de berekeningswijze; daarover hebben cao-partijen geen afspraken gemaakt. De opslag van 30% is te laag is om tot een redelijk uurtarief te komen waarmee opdrachtnemers redelijkerwijs ook zaken zoals ziekte- en pensioenvoorzieningen kunnen opvangen. We hebben de ambitie om een opslag richting de 45% te gaan berekenen, en alvorens de opslag te berekenen, eerst 8% vakantietoeslag toe te kennen.

Stagiaires en vrijwilligers vervullen ook structurele werkzaamheden, zoals computeronderhoud, enquêteren en festivalcentrumbegeleiding. Zij ontvangen hiervoor stage- en vrijwilligersvergoedingen.

Ook binnen het Directieoverleg Podiumkunsten Den Haag (DP) waar De Betovering lid van is, wordt de waarde van de Fair Practice Code erkend. Het DP zal in de komende vergaderingen bespreken wat de mogelijkheden zijn, maar voorziet bij voorbaat dat invoering van welke Fair Practice-maatregelen dan ook (financiële) consequenties zullen hebben en/of leiden tot versraling van het aanbod, die niet binnen gelijkblijvende budgetten opgevangen kunnen worden.

Risicobeheersing

We maken jaarlijks een analyse van risico's vanuit verschillende invalshoeken zoals imago, organisatie, financieel, juridisch, politiek en bestuurlijk. Vanuit deze invalshoeken worden risico's onderkend waaraan vervolgens prioriteiten kunnen worden toegekend. Het is niet zo dat aan alle soorten risico's evenveel aandacht moet worden geschonken. Soms zal een risico bewust moeten worden genomen. Bij de beoordeling gaat het in de regel om een kwalitatieve analyse omdat voor veel elementen niet met exacte bedragen of kansen kan worden gewerkt.

De Betovering heeft een aansprakelijkheidsverzekering, een inventaris- en voorraadverzekering en een additionele verzekering voor de vrijwilligers tijdens het festival. Het risico van een regulier programmaonderdeel dat niet doorgaat is te dragen vanuit het eigen vermogen. Omdat De Betovering geen personeel in dienst heeft, zijn de financiële risico's die hiermee verband houden verwaarloosbaar. Indien programmaonderdelen in de openlucht plaatsvinden en het financiële risico van een eventuele afgelasting voor De Betovering te groot is, wordt een additionele verzekering afgesloten.

Met de locaties wordt contractueel afgesproken dat de locatie zorgdraagt voor het creëren van een kindveilige omgeving. Zo is de locatie ervoor verantwoordelijk dat een workshopdocent zich niet met één kind kan isoleren. Dit kan bijvoorbeeld door een assistent-begeleider in te zetten, door te verplichten dat de deur altijd open staat, door de kinderen hun eigen volwassen begeleiders erbij te laten blijven, of door de workshop te faciliteren in een deels transparante ruimte. Ook borgt de locatie dat de workshopdocenten van door henzelf gecontracteerde workshops waarbij (deels) geen ouders aanwezig zijn, in het bezit zijn van een passende VOG van maximaal 3 tot 4 jaar oud. Indien Stichting de Betovering zelf extern workshops heeft gecontracteerd ten behoeve van de locatie, dan vraagt De Betovering aan de externe workshopaanbieder(s) om deze VOG's te borgen.

Investerings

Er staan geen investeringen gepland.

Inkomsten

In 2018 konden we eenmalig een aantal activiteiten uitvoeren die niet in ons Meerjarenbeleidsplan '17-'20 stonden, zoals de Culturele Spelen, programmering aan Zee en straattheater op de Lange Poten/Plein. Deze activiteiten konden grotendeels uitgevoerd worden uit €75.000 aan eenmalige inkomsten vanuit Feest aan Zee, een stichting in liquidatie, en de additionele DSO bijdrage. Zie paragraaf 2.2.4 alinea *financiële ontwikkeling*. Deze inkomsten zijn er niet in 2021.

In 2019 kregen we extra ondersteuning van enkele fondsen om de periode tot het nieuwe kunstenplan te overbruggen. We verwachten dat in 2021 een aantal van deze fondsen wegvallen.

We hopen in 2021 een deel van deze weggevallen inkomsten te kunnen vervangen door een hogere structurele bijdrage van de gemeente Den Haag en we verwachten ook nieuwe financiële partners te vinden, passend bij ons programma *Bereik bijzonder gewenst publiek* en bij onze nieuwe activiteiten zoals de verduurzaming en *Andere helden, nieuwe verhalen*.

HOOFDSTUK 3

FINANCIËLE GEGEVENS

3.1 MEERJARENBEGROTING 2021-2024

A	Baten:	Begroting 2021	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Prognose 2019
	EIGEN INKOMSTEN				
1	Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5+6)	136000	108587	129074	130278
2	Kaartverkoop	131000	105095	124991	126178
3	Uitkoop en partage				
4	Horeca bij uitvoeringen	0	0	0	0
5	Verkoop van programma's of van beeld- en geluiddragers	0	0	0	0
6	Overige publieksinkomsten	5000	3492	4083	4100
7	Publieksinkomsten buitenland	0	0	0	0
8	Publieksinkomsten (1+7)	136000	108587	129074	130278
9	Sponsorinkomsten	26500	26458	61612	21372
10	Overige directe inkomsten	0	0		0
11	Totaal directe inkomsten (8+9+10)	162500	135045	190686	151650
12	Indirecte inkomsten	0	0	0	0
13	Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	0	0	0	0
14	Private middelen - bedrijven	0	0	0	0
15	Private middelen - private fondsen	169000	131453	142057	171000
16	Private middelen - goede doelenloterijen	0	0	0	0
17	Totaal bijdragen uit private middelen (13+14+15+16)	169000	131453	142057	171000
18	Totaal indirecte inkomsten (12+17)	169000	131453	142057	171000
19	Totaal eigen inkomsten (11+18)	331500	266498	332743	322650
	SUBSIDIES				
20	Totaal structureel ministerie OCW	0	0	0	
21	Totaal structureel Cultuurfondsen	37500	37500	37500	39375
21A	Fonds Podiumkunsten	37500	37500	37500	39375
21B	Rijkssubsidie	PM			
22	Totaal structureel provincie	0	0	0	0
23	Totaal structureel gemeente Den Haag (specificatie naar dienst en doel)	172000	108859	111689	112933
24	Totaal incidenteel gemeente Den Haag (specificatie naar dienst en doel)	14000	34000	59000	29000
25	Totaal overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen	0	0	0	0
26	<i>Totaal subsidies (20+21+22+23+24+25)</i>	<i>223500</i>	<i>180359</i>	<i>208189</i>	<i>181308</i>
27	<i>Totale baten (19+26)</i>	<i>555000</i>	<i>446857</i>	<i>540932</i>	<i>503958</i>

B.	Lasten en resultaat:	Begroting 2021	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Prognose 2019
	LASTEN				
1a	Directie	48800	40051	41000	45000
1b	Secretariaat	0	0	0	0
1c	Personeelszaken	0	0	0	0
1d	Financiële zaken	0	0	0	0
1e	Productie en boekhouding	26500	19290	20596	22600
1f	Sponsorwerving	16000	13000	13400	14700
1g	Accountant	7400	7144	7173	7400
1	Beheerlasten personeel totaal (1a+1b+1c+1d+1e+1f)	98700	79485	82169	89700
2a	Huisvestingskosten	13400	5157	15394,8	13356
2b	Organisatiekosten	6000	5581	10731,2	5960
2c	Onderhoud gebouw en installaties	0	0	0	0
2d	Algemene publiciteitskosten	0	0	0	0
2e	Afschrijvingskosten	0	0	0	0
2f	0	0		0
2	Beheerlasten materieel totaal (2a+2b+2c+2d+2e+2f)	19400	10738	26126	19316
3	Totaal beheerlasten (1+2)	118100	90223	108295	110916
4a	Artistieke leiding	0	0	0	0
4b	Uitvoerende kunstenaars	212000	193986	243416	199590
4c	Collectiebeheer	0	0	0	0
4d	Talentontwikkeling	15000	0	0	0
4e	Educatie	0	0		0
4f	Pr- en educatiemedewerker	32900	24300	27667	30900
4g	Productiemedewerker	51900	31788	41686	45300
4	Activiteitenlasten personeel totaal (4a+4b+4c+4d+4e+4f+4g)	311800	250074	312769	275790
5a	Zaalhuur (voor repetities en uitvoeringen) & locatiekosten	18100	13080	28450	15573
5b	Collectiebeheer	0	0	0	0
5c	Talentontwikkeling	0	0	0	0
5d	Educatie	0	0	0	0
5e	Reis- en transportkosten	12900	4281	15634	12860
5f	Specifieke publiciteitskosten	70600	56596	69631	70600
5g	Vergunningen	0	0	0	0
5h	Opening/afsluiting/bloemen/vrijwilligers	15500	14750	15040	15500
5i	Verduurzaming internationalisering	8000	0	0	0
5j	Internationale Showcase en de Oktober Kindercultuurmaand (mits 100% additionele Rijks-of regiofinanciering)	PM			
5	Activiteitenlasten materieel totaal (5a+5b+5c+5d+5e+5f+5g+5h+5i)	125100	88707	128755	114533
6	Totaal activiteitenlasten (4+5)	436900	338781	441524	390323
7	Totale lasten (3+6)	555000	429004	549819	501239
	RESULTAAT				
8	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	0	17853	-8887	2541
9	Saldo rentebaten / -lasten	0	0	0	0
10	Saldo overige buitengewone baten / lasten	0	0	0	0
11	EXPLOITATIERESULTAAT (8+9+10)	0	17853	-8887	2541
	RESUMÉ PERSONEELSKOSTEN				
12	Totaal personeelslasten (1+4)	410500	329559	394938	367390
12a	Totaal personeelslasten (1+4) excl programmering (4b)	198500	135573	151522	167800
15	waarvan inhuur (zzp'ers e.d.)	100%	100%	100%	100%

TOELICHTING OP DE MEERJARENBEGROTING

Algemeen	Wij voldoen aan de voorwaarden om een extra structurele organisatiesubsidie bij het FPK van €125.000 aan te vragen mits de gemeente en provincie (provinciegelden zijn voor de Betovering niet van toepassing) samen minimaal €162.500 structureel bijdragen. Deze organisatiesubsidie staat niet in deze begroting. Mocht deze gehonoreerd worden dan ontstaat er extra ruimte voor meer programmering en extra fair pay.				
A2	We gaan uit van een jaarlijkse geringe stijging van inkomsten uit kaartverkoop. M.i.v. 1/1/2019 BTW tariefstijging van 6% naar 9%				
A9 & A11	In 2018 eenmalig 35K van Feest aan Zee, tbv Culturele Spelen en programmering aan zee. In 2019 5K minder van winkeliers voor straattheater door terugtrekking DSO. 2021: als ons deel van de financiering voor het straattheater weer op orde is, verwachten we ook weer de oorspronkelijke bijdrage van de winkeliers.				
A15 & A17	In 2018 eenmalig 15K uit liquidatie van een stichting t.b.v. de Culturele Spelen. In 2019 extra middelen gekregen, deels met onderbouwing overbrugging van incidentele gelden in 2018 naar kunstplan. In 2021 -21+48=+27K tov 2018. Dit is -2K tov 2019.				
A24	In 2018 eenmalig 25K eenmalig van DSO tbv straattheater Plein Lange Poten. In 2019 5K minder van DSO voor straattheater algemeen. In 2021 gewenst dat er geen DSO subsidie meer nodig is.				
		2021	2017	2018	2019
	DSO tbv straattheater algemeen	0	20000	20000	15000
	DSO tbv straattheater Plein Lange Poten	nvt	nvt	25000	nvt
	Wijkbudget Escamp tbv meer programmering	5000	5000	5000	5000
	Wijkbudget Escamp tbv doelgroepenbereik	5000	5000	5000	5000
	Wijkbudget Centrum tbv doelgroepenbereik	4000	4000	4000	4000
		14000	34000	59000	29000
A21	Omdat de kosten en baten van de Internationale Showcase en de Oktober Kindercultuurmaand nog onduidelijk zijn én niet van invloed zijn op de begroting en het dekkingsplan op gemeentelijk niveau, staan deze landelijke kosten en landelijke baten vooralsnog als PM in de begroting en het dekkingsplan.				
B1e	In 2021: +2K t.b.v. begeleiden verduurzaming algemeen				
B1	In 2018 en 2019 niet CAO gerelateerd. In 2019 alle personeelkosten (excl. uitkoopsommen) +8,5% ihkv fair pay				
B4b	De som van de programmakosten, uitkoopsommen. In 2021 tov 2018: -45K ivm minder programmering ivm eenmalige budgetten in 2018: straattheater Lange Poten/Plein en Schevingen/Feest aan Zee. +14K tbv verduurzamen internationalisering				
B4d	In 2021: +15K tbv Andere Helden, nieuwe verhalen				
B4g	In 2021: +6K tbv coördinatie distributie internationale voorstellingen				
B4	In 2018 en 2019 niet CAO gerelateerd.				
B5a	In 2021: -14,4K ivm eenmalige kosten Feest aan zee+4K tbv verduurzaming algemeen				
B5e	In 2021: -3K ivm eenmalige kosten Feest aan zee				
B5j	Omdat de kosten en baten van de Internationale Showcase en de Oktober Kindercultuurmaand nog onduidelijk zijn én niet van invloed zijn op de begroting en het dekkingsplan op gemeentelijk niveau, staan deze landelijke kosten en landelijke baten vooralsnog als PM in de begroting en het dekkingsplan.				
NB	De 24K extra tbv fair pay zijn terug te rekenen door 176K (jaargang 2021: B1a+B1e+B1f+B4f+B4g) te verminderen met 2K (jaargang 2021: B1e (deel t.b.v. verduurzaming)) minus 6K (jaargang 2021: B4g (deel t.b.v. coördinatie distributie internationalisering)) minus 144K (jaargang 2018: B1a+B1e+B1f+B4f+B4g)				

3.2 BALANS 2017-2018

C.	Balans:	Realisatie 2017	Realisatie 2018
	ACTIVA		
1	Immateriële vaste activa	0	0
2	Materiële vaste activa	0	0
3	Financiële vaste activa	0	0
4	Totaal vaste activa (1+2+3)	0	0
5	Vorraden	0	0
6	Vorderingen	48684	67202
7	Effecten	0	0
8	Liquide middelen	41368	16990
9	Totaal vlottende activa (5+6+7+8)	90052	84192
10	Totaal activa (4+9)	90052	84192
	PASSIVA		
11	Algemene reserve	57528	58642
12	Bestemmingsreserve	10000	0
13	Overige bestemmingsfondsen	0	0
14	Totaal eigen vermogen (11+12+13)	67528	58642
15	Aankoopfonds (alleen musea)	0	0
16	Voorziening onderhoud gemeentepand	0	0
17	Overige voorzieningen	0	0
18	Totaal voorzieningen (15+16+17)	0	0
19	Totaal langlopende schulden	0	0
20	Totaal kortlopende schulden	22524	25550
21	Totaal schulden (19+20)	22524	25550
22	Totaal passiva (14+18+21)	90052	84192

HOOFDSTUK 4

PRESTATIEGEGEVENS: KWANTITATIEVE GEGEVENS OVER ACTIVITEITEN EN BEZOEKERS

E.	FESTIVALS	Eenheid	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Realisatie 2018	Prognose 2019
FESTIVAL DE BETOVERING								
1	Festivaldagen	aantal	9	9	9	9	9	9
2	Voorstellingen/ optredens/concerten	aantal	550	550	550	550	609	550
3	Podia/locaties	aantal	54	54	54	54	53	54
4	Bezoeken festival	aantal	26.500	26.500	26.500	26.500	26.263	26.500
specificatie bezoeken								
5	Gratis bezoeken	aantal	4.000	4.000	4.000	4.000	3.946	4.000
6	Betaalde bezoeken	aantal	22.500	22.500	22.500	22.500	22.317	22.500
7	Ooievaarspas bezoeken	aantal	450	450	450	450	426	450
8	CJP bezoeken	aantal	0	0	0	0	0	0

Kwantitatieve groei van het festival is geen doelstelling voor de periode 2021-2024, en daar zijn wij voorzichtigheidshalve ook niet van uitgegaan.

HOOFDSTUK 5 AANVULLENDE INFORMATIE

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel

KvK-nummer 27189663

Pagina 1 (van 2)

Rechtspersoon

RSIN 809188776
Rechtsvorm Stichting
Statutaire naam Stichting De Betovering
Statutaire zetel 's-Gravenhage
Bezoekadres Van Limburg Stirumstraat 41, 2515PA 's-Gravenhage
Telefoonnummer 0703642202
Faxnummer 0704274040
E-mailadres info@debetovering.nl
Datum akte van oprichting 25-05-2000
Datum akte laatste statutenwijziging 25-02-2015
Activiteiten SBI-code: 94993 - Steunfondsen (niet op het gebied van welzijnszorg)
Steunfondsen op het gebied van kunst en cultuur

Bestuurders

Naam Helderman, Johannes Gerardus Petrus Maria
Geboortedatum en -plaats 15-07-1949, Wateringen
Datum in functie 12-02-2013 (datum registratie: 15-02-2013)
Titel Penningmeester
Bevoegdheid Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Naam Haak, Maurice
Geboortedatum en -plaats 19-04-1975, Rotterdam
Datum in functie 18-09-2014 (datum registratie: 29-10-2014)
Bevoegdheid Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Naam van der Lem, Anna Stephania
Geboortedatum en -plaats 30-03-1953, 's-Gravenhage
Datum in functie 10-09-2015 (datum registratie: 15-09-2015)
Titel Voorzitter
Bevoegdheid Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Naam Outmany, Fouzia
Geboortedatum en -plaats 15-07-1980, Taza, Marokko
Datum in functie 28-06-2018 (datum registratie: 11-09-2018)
Bevoegdheid Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Naam Hendrix, Michiel Paul
Geboortedatum en -plaats 02-07-1982, Leiderdorp
Datum in functie 28-06-2018 (datum registratie: 11-09-2018)
Bevoegdheid Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Waarmerk
KvK

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een digitale handtekening en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe kunt u de handtekening bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de ondertekening verifieerbaar blijft.

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel

KvK-nummer 27189663

Pagina 2 (van 2)

Naam	Nekuee, Shervin
Geboortedatum en -plaats	25-04-1968, Teheran, Iran
Datum in functie	28-06-2018 (datum registratie: 20-09-2018)
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Gevolmachtigde

Naam	Verboeket - van Heteren, Susanne Barbara Johanna Marie
Geboortedatum en -plaats	14-06-1974, Herten
Datum in functie	19-01-2010
Titel	Directielid
Inhoud volmacht	Volledige volmacht

Uittreksel is vervaardigd op 19-03-2019 om 12.05 uur.

Waarmerk
KvK

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een digitale handtekening en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe kunt u de handtekening bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de ondertekening verifieerbaar blijft.

